

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky

ANALÝZA

Veľkoobchodný relevantný trh č. 2

Služba ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorou je prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou.

OBSAH

I. Úvod

- 1. Povinnosti Telekomunikačného úradu SR..... str. 2
- 2. Predmet analýzy..... str. 15

II. Analýza

- 1. Identifikovanie podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2..... str. 16
- 2. Významný podnik - vyhodnotenie kritérií..... str. 19

III. Záver

- 1. Závery analýzy..... str. 34
- 2. Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona..... str. 37

Bratislava, 23. júla 2010

I. Úvod

I. 1 Povinnosti Telekomunikačného úradu SR

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky, odbor economickej regulácie (ďalej len „úrad“) pred stanovením postupu, určením úloh a cieľov analýzy zhrnul povinnosti úradu v rámci súťaže a regulácie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“). Úrad pristúpil k analýze poskytovania služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení, ktorou je prenos volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou (ďalej len „veľkoobchodný trh č. 2“).

Podľa § 1 ods. 1 zákona tento zákon upravuje podmienky na poskytovanie elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, podmienky na používanie rádiových zariadení, štátnu reguláciu elektronických komunikácií (ďalej len „regulácia“), práva a povinnosti podnikov a užívateľov elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb, ochranu týchto sietí a služieb, efektívne využívanie frekvenčného spektra a čísel, oprávnenia a povinnosti k cudzím nehnuteľnostiam, ochranu súkromia a údajov a pôsobnosť orgánov štátnej správy v elektronických komunikáciách.

Podľa § 1 ods. 3 zákona účelom zákona je vytvoriť podmienky na rozvoj konkurencie v oblasti elektronických komunikácií na území Slovenskej republiky a odstrániť prekážky brániace jej rozvoju, vytvoriť podmienky na zriaďovanie a rozvoj transeurópskych elektronických komunikačných sietí a prevádzkyschopnosť celoeurópskych služieb, dosiahnuť efektívnu hospodársku súťaž (ďalej len „súťaž“) pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb založenú na princípe technologickej neutrality a podporiť záujmy užívateľov elektronických komunikačných služieb.

Podľa § 1 ods. 4 zákona sa týmto zákonom preberajú právne akty Európskych spoločenstiev uvedené v prílohe č. 1 k zákonu.

Podľa § 5 ods. 1 zákona elektronická komunikačná služba (ďalej len „služba“) je služba obvykle poskytovaná za úhradu, ktorá spočíva úplne alebo prevažne v prenose signálov v sieťach, vrátane telekomunikačných služieb a prenosových služieb v sieťach používaných na rozhlasové a televízne vysielanie. Služba nie je poskytovanie obsahu ani zabezpečenie alebo vykonávanie redakčného dohľadu nad obsahom prenášaným pomocou sietí a služieb a nezahŕňa služby informačnej spoločnosti, ktoré nespočívajú úplne alebo prevažne v prenose signálov sieťami.

Podľa § 6 ods. 3 zákona je úrad národný regulátor a cenový orgán v oblasti elektronických komunikácií, ktorý podľa tohto zákona:

- a) vykonáva reguláciu,
- d) chráni záujmy koncových užívateľov s ohľadom na kvalitu a ceny služieb,

- e) plní povinnosti podporujúce súťaž, rozvoj spoločného trhu Európskej únie, záujmy všetkých osôb členských štátov Európskej únie na území Slovenskej republiky, prístup k sieťam, prevádzkyschopnosť sietí a služieb a chráni slobodu výberu prevádzkovateľa s uplatnením technických noriem.

Podľa § 10 ods. 2 zákona úrad pred začatím konania konzultuje svoj návrh opatrenia vo veci, ktorá bude mať významný dosah na relevantný trh, poskytne dotknutým stranám najmenej jeden mesiac na vyjadrenie odo dňa jeho zverejnenia. Úrad v návrhu uvedie najmä definíciu trhu, zistenia týkajúce sa významného vplyvu na relevantnom trhu spolu s označením podniku s významným vplyvom na tomto trhu, uloženie, zmenu alebo zrušenie povinností podľa § 18 až 24 a § 27 a odôvodnenie uvedených skutočností. Úrad zohľadní v čo najväčšej možnej miere stanovisko dotknutého podniku.

Podľa § 11 ods. 2 zákona úrad pri regulácii prihliada na odporúčania a usmernenia Európskej komisie vrátane technických noriem a technických špecifikácií pre siete a služby, ktorých zoznam zverejňuje Európska komisia. Pri regulácii musí zohľadňovať technologickú neutralitu regulácie, ktorá neukladá ani nediskriminuje používanie konkrétneho typu technológie.

Podľa § 11 ods. 3 zákona úrad pri regulácii zabezpečuje, aby nedochádzalo k narušovaniu alebo obmedzovaniu súťaže a diskriminácii podnikov, podporuje efektívne investície do kvalitnej a modernej infraštruktúry, dbá na zachovanie celistvosti a bezpečnosti verejných sietí. Úrad vytvára podmienky, aby všetci koncoví užívatelia mali prístup k univerzálnej službe a dbá na maximálny prospech užívateľov, najmä zdravotne postihnutých užívateľov, v súvislosti s možnosťou výberu služby, ceny a kvality.

Podľa § 16 ods. 1 zákona úrad najmenej raz za dva roky analyzuje relevantné trhy. Ak úrad určil významný podnik na trhu podľa § 17, lehota na analýzu relevantných trhov plynie odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia úradu o určení významného podniku. Ak úrad neurčil významný podnik na trhu podľa § 17, lehota plynie odo dňa ukončenia analýzy trhu. Cieľom analýzy je zistiť, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž a či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov alebo právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie v oblasti súťažného práva pri poskytovaní sietí a služieb sú dostatočné na jej zabezpečenie.

Podľa § 17 ods. 1 zákona ak úrad na základe analýzy podľa § 16 zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, po ukončení konzultácií podľa § 10, určí rozhodnutím významný podnik a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27. Tieto povinnosti musia vychádzať zo zisteného stavu a musia byť oprávnené a primerané účelu a princípom regulácie, ktorými sú podpora efektívnej súťaže a rozvoj vnútorného trhu. Ak je na tomto trhu určený významný podnik, úrad mu existujúce povinnosti ponechá, zmení alebo doplní.

Podľa § 17 ods. 5 zákona konzultácie (§ 10) o analýze relevantného trhu v súvislosti s ukladaním povinností, zmenou alebo zrušením povinností podľa § 18 až 24 a § 27 sa týkajú významného podniku, ktorému sa tieto povinnosti ukladajú, menia alebo zrušujú a iných osôb, ktorých práva a povinnosti môžu byť dotknuté.

Úrad pri analýze predmetného veľkoobchodného trhu okrem zákona vychádzal ďalej zo znenia zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“).

Úrad okrem vyššie citovaných ustanovení postupoval aj v súlade s:

a) predpismi regulačného rámca EÚ pre oblasť elektronických komunikácií:

- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby v platnom znení (rámcová smernica),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/20/ES o povolení na elektronické komunikačné sieťové systémy a služby v platnom znení (smernica o povolení),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/19/ES o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení v platnom znení (prístupová smernica),
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb v platnom znení (smernica o univerzálnej službe),
- Smernica Komisie 2002/77/ES o hospodárskej súťaži na trhoch elektronických komunikačných sietí a služieb;

b) ostatnými príslušnými dokumentmi EK:

- Odporúčanie Komisie o notifikáciách, lehotách a konzultáciách ustanovených v článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (K(2008)5925) v konečnom znení zo dňa 15.10.2008,
- Odporúčanie Komisie o relevantných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronických komunikácií, ktoré v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby prichádzajú do úvahy pre reguláciu ex ante (2003/311/ES) zo dňa 11.02.2003,
- Odporúčanie Komisie o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu ex ante v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby (2007/879/ES) zo dňa 17.12.2007 (ďalej len „revidované odporúčanie“),
- Vysvetľujúce memorandum k odporúчанию Komisie o príslušných trhoch výrobkov a služieb v sektore elektronickej komunikácie umožňujúcich reguláciu ex ante v súlade so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2002/21/ES o spoločnom regulačnom rámci pre elektronické komunikačné siete a služby C(2007)5406),
- Pokyny Komisie týkajúce sa analýzy trhov a stanovenia významnej trhovej sily v súlade s regulačným rámcom EÚ pre elektronické komunikačné siete a služby (2002/C165/03) zo dňa 11.07.2002,
- Odporúčanie Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ zo dňa 07.05.2009,
- Vysvetľujúce memorandum k odporúчанию Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EÚ.

I.1.2 Postup pri analýze relevantného trhu

Analýza relevantného trhu prebiehala v nasledovných etapách:

a) definovanie relevantného trhu

V procese definovania relevantného trhu úrad stanovuje jednotlivé relevantné trhy elektronických komunikácií podľa rozhodnutia úradu zo dňa 28. januára 2004, ktorým sa určuje zoznam relevantných trhov v znení neskorších rozhodnutí (ďalej len „rozhodnutie o určení zoznamu relevantných trhov“) a tiež v súlade s revidovaným odporúčaním. Relevantný trh úrad definuje z hľadiska vecného, územného a časového.

b) vlastná analýza relevantného trhu

Cieľom analýzy definovaného relevantného trhu je zistiť, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž a či nápravné opatrenia podľa osobitných predpisov alebo právne záväzných aktov Európskych spoločenstiev a Európskej únie v oblasti súťažného práva pri poskytovaní sietí a služieb sú dostatočné na jej zabezpečenie. V prípade, že úrad zistí, že na určitom relevantnom trhu nie je efektívna súťaž, určí podnik resp. podniky s významným vplyvom na tomto relevantnom trhu.

Pri určení podniku s významným vplyvom úrad vyhodnotí kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného trhu v súlade so zákonom.

c) závery analýzy

Po vyhodnotení príslušných kritérií úrad v jednotlivých bodoch stručne zhrnie svoje zistenia.

d) návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona

Úrad podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona rozhodnutím určí podnik s významným vplyvom a zároveň mu v tomto rozhodnutí uloží aspoň jednu povinnosť podľa § 18 až 24 a § 27 zákona.

Pri návrhu povinností na každom konkrétnom relevantnom trhu má úrad na zreteli predovšetkým účel zákona a základný cieľ regulačného rámca Európskej únie tak, aby:

- zabezpečoval ochranu hospodárskej súťaže,
- prispieval k rozvoju vnútorného trhu,
- a presadzoval záujmy koncových užívateľov.

I.1.3 Zdroje informácií

Pri analýze veľkoobchodného trhu č. 2 úrad využil hlavne informácie a údaje získané od všetkých oslovených podnikov poskytujúcich služby v pevnej verejnej telefónnej sieti, z vlastného prieskumu, ako aj z verejne dostupných zdrojov.

Úrad zhromaždil a preskúmal všetky relevantné údaje a podklady súvisiace so stavom súťaže na predmetnom relevantnom trhu s cieľom zistiť podľa § 16 ods. 1 zákona, či na relevantnom trhu je efektívna súťaž. Po ukončení prvého kola analýzy úrad skonštatoval, že na tomto trhu nie je efektívna súťaž a určil na veľkoobchodnom trhu č. 2 podnik s významným vplyvom a súčasne mu uložil aj plnenie povinností. Cieľom opakovanej analýzy bolo preto aj zistenie, či nápravné opatrenia navrhnuté a uložené podniku s významným vplyvom rozhodnutiami úradu boli dostatočné a vytvorili sa podmienky na rozvoj konkurenčného prostredia a efektívnu súťaž pri poskytovaní elektronických komunikačných sietí a služieb a či sa podporili záujmy koncových užívateľov na území Slovenskej republiky na súvisiacich maloobchodných trhoch.

Úrad listom č. 319/14/2008 zo dňa 10.07.2008 oznámil významnému podniku na veľkoobchodnom trhu č. 2 - spoločnosti Slovak Telekom, a.s., Odbor pre regulačné záležitosti so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava (ďalej len „spoločnosť ST, a.s.“), že pristúpil k analýze veľkoobchodného trhu č. 2 a požiadal o doručenie informácií. Spoločnosť ST, a.s. bola na základe prvého kola analýzy rozhodnutím č.181/14/2005 zo dňa 24.02.2005, resp. druhostupňovým rozhodnutím č.62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 určená za podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2.

Úrad oslovil aj ostatné podniky poskytujúce služby vo verejnej telefónnej sieti: Amtel Slovensko, s.r.o., Antik Telecom, s.r.o., Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., Energotel, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Železnice SR – Železničné telekomunikácie Bratislava, o.z. (ďalej len „ŽSR–ŽT, o.z.“), BHTel, s.r.o., Micronet, a.s., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Trnavatel, s.r.o., Orange Slovensko, a.s. Všetkým osloveným podnikom úrad písomne oznámil, že podľa § 16 zákona vykoná analýzu veľkoobchodného trhu č. 2 a súčasne ich požiadal o doručenie informácií a údajov od obdobia 1.07.2006. Ďalej úrad oslovil aj spoločnosti ACS, s.r.o., WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o., Minet Slovakia, s.r.o., Primanet, s.r.o., Vision Media, s.r.o., ktoré spoločnosť ST, a.s. označila za poskytovateľov služieb na predmetnom trhu.

V priebehu analýzy boli údaje od jednotlivých podnikov uvedených v časti II. Analýza aktualizované a posledné údaje, na základe ktorých úrad vyhodnotil jednotlivé ukazovatele sú k 31.12.2009.

I.1.4 Definovanie trhu

Prvým krokom analýzy relevantného trhu bolo definovanie veľkoobchodného trhu č. 2 v národných podmienkach Slovenskej republiky tak z vecného ako aj územného hľadiska v časovom rozmedzí od poslednej analýzy a tiež zohľadnením predpokladaného vývoja uplatnením prístupu zameraného do budúcnosti.

1.1.4.1 Vecné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 2

Podľa § 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné. Tovarový relevantný trh zahŕňa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné tovary schopné uspokojiť určitú potrebu užívateľov. Vzájomne zastupiteľné tovary sú tovary, ktoré sú zastupiteľné najmä z hľadiska ich fyzikálnych a technických charakteristík, ceny a účelu použitia.

Pri vecnom vymedzení trhu ukončovania volaní na veľkoobchodnej úrovni úrad vychádzal z vyššie uvedeného ustanovenia tak, že trhová definícia služieb musí zahŕňať služby, ktoré sú na danom relevantnom trhu zastupiteľné z hľadiska predovšetkým technických charakteristík, ceny a účelu použitia. Úrad tiež zohľadnil požiadavku aplikácie prístupu zameraného do budúcnosti (forward looking approach) a vychádzal zo súčasných a očakávaných trendov, ako aj predpokladaného vývoja trhu minimálne v strednodobom časovom horizonte.

Služba ukončovania volania zahŕňa tú časť prenosu volania, ktorá je vymedzená ústredňou na ktorej je možné poskytovať prepojenie vo verejnej telefónnej sieti a koncovým bodom siete bez ohľadu na použitú technológiu. Vymedzenou ústredňou sa rozumie miestna alebo tranzitná ústredňa, kde sú siete prepojené a v prístupovej oblasti tejto ústredne sa nachádza koncový bod verejnej telefónnej siete.

Úrad pri vymedzení veľkoobchodného trhu č. 2 postupoval podľa ustanovenia § 15 ods. 1 zákona a relevantné trhy v oblasti elektronických komunikácií určil na základe Európskou komisiou odporúčaného zoznamu relevantných trhov a postupov analýzy relevantných trhov v súlade s princípmi zabezpečenia konkurenčného prostredia. Úrad zadefinoval tento trh rovnako ako ostatné európske regulačné úrady.

Podľa § 4 ods. 3 zákona je verejná telefónna sieť taká sieť, ktorá sa používa na poskytovanie verejných telefónnych služieb a táto sieť umožňuje prenos hlasovej komunikácie medzi koncovými bodmi siete alebo iné formy komunikácie, ako sú napríklad faksimilný prenos alebo prenos dát. Za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení úrad považuje len ukončenie takého hlasového volania, ktoré má vlastnosti verejnej telefónnej služby. Podnikmi pôsobiacimi na tomto trhu sú teda podniky poskytujúce verejnú telefónnu službu prostredníctvom verejnej telefónnej siete v pevnom mieste, t. z. poloha koncového bodu sa nemení, alebo je zabezpečené technickými, prípadne technologickými prostriedkami obmedzenie mobility koncového bodu a poloha koncového bodu je definovaná konkrétnym geografickým číslom. Podľa § 4 ods. 6 zákona je geografické číslo pridelené z národného číslovacieho plánu a časť jeho číselnej štruktúry má geografický význam používaný na smerovanie volaní na fyzické umiestnenie koncového bodu siete.

Pre účely tovarového vymedzenia veľkoobchodného relevantného trhu č. 2 sa úrad zaoberal na jednej strane

A./ vzájomnou zastupiteľnosťou služieb ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení a na druhej strane

B./ zastupiteľnosťou služieb ukončovania volania v pevnom umiestnení na strane dopytu a ponuky.

A./

Podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2 **je relevantný trh** v reálnej projekcii (to znamená pri reálnom poskytovaní služby) **viazaný na existenciu** konkrétnej verejnej telefónnej siete (je to služba, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou). Potom plnenie na agregovanom trhu všetkých sietí nemožno považovať za homogénny produkt, keďže je vzájomne nezastupiteľné. Vzájomná zastupiteľnosť produktov (a v tomto prípade služieb) je základnou podmienkou tovarového relevantného trhu. Podľa všeobecnej definície zákona o ochrane hospodárskej súťaže je „relevantný trh priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné“. Ukončovanie volania v jednej sieti nie je zastupiteľné s ukončovaním volania v inej sieti. Ide o rozdielne služby, pretože napr. dve alebo tri služby spolu nesúťažajú na jednom reálnom trhu. Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné v reálnej projekcii veľkoobchodného trhu č. 2 na území Slovenskej republiky v súčasnosti vidieť desať samostatných trhov, resp. samostatných podtrhov. Ide tu o vzťah legálnej definície a skutočnosti, na ktorú možno túto definíciu aplikovať. Definícia veľkoobchodného trhu č. 2 obsahuje pojmové znaky relevantného trhu vo všeobecnej, a teda abstraktnej rovine a ak nejaká skutočnosť (napr. trh ukončovania volania v sieti spoločnosti jedného alternatívneho operátora) napĺňa tieto pojmové znaky (teda ide o službu, ktorá spočíva v prenose volania smerovaného ku koncovému užívateľovi verejnej telefónnej služby na pevnom mieste pripojenia z bodu prepojenia medzi dvoma pevnými sieťami alebo medzi mobilnou a pevnou sieťou do koncového bodu pevnej verejnej telefónnej siete určeného špecifickou sieťovou adresou), môžeme takúto skutočnosť označiť za relevantný trh podľa danej definície.

V praxi sa tak môže vyskytnúť aj viacero skutočností, ktoré napĺňajú pojmové znaky definície, a preto môže nastať situácia, že existuje viacero relevantných trhov, resp. podtrhov (trh ukončovania volania v sieti spoločnosti GTS Slovakia, trh ukončovania volania v sieti spoločnosti ST, a.s., ako aj trh ukončovania volania v sieti každého jednotlivého alternatívneho operátora) napriek tomu, že existuje len jediná legálna definícia veľkoobchodného trhu č. 2.

Pri veľkoobchodnej službe ukončovania volania v sieti je dovolateľnosť konkrétneho koncového bodu konkrétnej siete obsahom samotného poskytnutia tejto služby, pretože dovolateľnosť, napríklad na bytového zákazníka pripojeného v jednej sieti, nemožno nahradiť dovolateľnosťou na iného bytového zákazníka pripojeného v inej sieti. Ukončovanie volania do siete s koncovým bodom koncového účastníka je nezastupiteľné.

Pri poskytovaní predmetnej služby je vždy príslušné volanie ukončované v konkrétnom koncovom bode určenom špecifickou sieťovou adresou v konkrétnej verejnej telefónnej sieti a nie je ho možné z pohľadu zastupiteľnosti ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti, na inej špecifickej sieťovej adrese. Vzhľadom k tomu, že pre každého z poskytovateľov verejnej telefónnej služby je nevyhnutné zabezpečiť dovolateľnosť svojich koncových

účastníkov, neexistuje ani zastupiteľnosť medzi ukončovaním volaní v sieťach rôznych podnikov. Službu ukončovania volania v jednotlivjej verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže poskytovať výhradne ten podnik, v sieti ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik, ktorý je prevádzkovateľom verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení, má pripojených vlastných koncových účastníkov, ktorí sú identifikovaní geografickými číslami a pre zabezpečenie dovolateľnosti na čísla vlastných účastníkov siete poskytuje iným podnikom ukončovanie hlasového volania vo svojej vlastnej sieti. V každom z týchto reálnych trhov má každý podnik monopolné postavenie a teda významný vplyv, rozdielna je však **veľkosť jednotlivých reálnych relevantných trhov**, ktorá je v potenciálnej rovine daná počtom koncových užívateľov podniku a vo faktickej rovine počtom ukončených minút v danej sieti. Opäť je potrebné vychádzať z definície trhu. Pri ukončovaní volania ide o službu, ktorá má byť smerovaná do koncového bodu určeného špecifickou sieťovou adresou vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Podľa zákona koncový bod siete je fyzickým bodom, v ktorom sa účastníkovi poskytuje pripojenie k verejnej telefónnej sieti a v prípade sietí zahŕňajúcich spájanie alebo smerovanie je tento bod určený špecifickou sieťovou adresou, ktorá sa môže vzťahovať na telefónne číslo účastníka a jeho technické špecifikácie. Koncový bod je teda podľa uvedeného nevyhnutne spojený s prítomnosťou účastníka. Existencia koncového bodu siete (ktorý je v praxi reprezentovaný koncovým účastníkom) je teda nevyhnutnou podmienkou realizácie služby ukončovania volania a predstavuje tak podklad pre samotné plnenie. V tejto rovine môžeme hovoriť o potenciálnej veľkosti trhu, nakoľko počet koncových bodov (účastníkov) vytvára potenciálne väčší priestor pre ukončovanie volania v danej sieti. Veľkosť relevantného trhu vo faktickej rovine možno vyjadriť súhrnom plnení spočívajúcich v ukončovaní volania podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2.

B./

Úrad zisťoval aj zastupiteľnosť verejnej telefónnej služby prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení na základe dopytovej a ponukovej substitúcie.

Všeobecne dopyt predstavuje množstvo tovarov, výrobkov resp. služieb, ktoré sú spotrebiteľia ochotní a schopní zakúpiť pri všetkých možných existujúcich cenách počas určitého obdobia. Dopyt najviac ovplyvňuje cena služby, cena existujúcich substitútov, kúpyschopnosť obyvateľov, počet domácností, preferencie spotrebiteľov a ostatné faktory ako spotrebiteľské zvyklosti, tradície. V každom čase však platí zákon dopytu, podľa ktorého všeobecne pri raste ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb klesá a naopak, pri poklese ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb rastie.

Všeobecne ponuka predstavuje množstvo tovarov, výrobkov resp. služieb, ktoré sú podniky ochotné vyrábať a predávať pri všetkých možných cenách počas určitého obdobia. Ponuku najviac ovplyvňujú cena služby, cena výrobných faktorov, rozdiel medzi výnosmi a nákladmi, ceny alternatívnych výrobkov resp. služieb, organizácia trhu, zmeny podmienok pri výrobe výrobku resp. pri zmene poskytovania služby. V každom čase však platí zákon ponuky, podľa ktorého pri raste ceny požadované množstvo výrobkov resp. služieb stúpa a naopak, pokles ceny vyvolá pokles ponuky.

Pri hľadaní zastupiteľnosti výrobkov resp. služieb sú podstatné reakcie konečných spotrebiteľov, ale zohľadňujú sa aj niektoré charakteristiky na strane ponuky, napr. do akej miery je možné očakávať, že výrobcovia tovarov, resp. poskytovatelia služieb zareagujú na

možné zvýšenie cien a sú schopní urobiť potrebné modifikácie a prejsť na výrobu iného produktu, resp. zmeniť ponuku svojich výrobkov, resp. služieb. Ponuková zastupiteľnosť je schopnosť zo strany výrobcov tovarov resp. poskytovateľov služieb prejsť na výrobu daného produktu, resp. zmeniť ponuku svojich služieb. Využíva sa podobný princíp ako pri dopytovej zastupiteľnosti. Analyzuje sa, či poskytovatelia služieb môžu preorientovať svoju ponuku na dotknuté služby a predávať ich v krátkom časovom horizonte bez toho, aby došlo k navrhnutiu nákladov alebo podstatnému zvýšeniu rizika, ako reakcia na nízke, alebo permanentné zmeny cien. Ak sú splnené tieto podmienky, potom dodatočná kapacita má ten efekt, že vytvára tlak na konkurenčné správanie sledovaného poskytovateľa služieb. Elasticita ponuky vyjadruje vzťah medzi zmenou ceny a ňou vyvolanou zmenou objemu ponuky a vyjadruje reakciu predávajúcich (poskytovateľov služieb) na zmeny cien.

Pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb ukončovania volania na strane ponuky úrad skúmal, **prostredníctvom akých sietí** sa realizuje ukončovanie volania na pevnom mieste.

Pri posudzovaní zastupiteľnosti služieb ukončovania volania na strane dopytu úrad skúmal, aké má koncový užívateľ možnosti pri uskutočnení hovoru s ďalším ľubovoľným koncovým užívateľom v požadovanej technickej kvalite a za cenovo prijateľných podmienok.

Podľa princípu technologickej neutrality je možné pre poskytovanie verejnej telefónnej služby využívať okrem klasickej telefónnej siete tvorenej metalickými účastníckymi vedeniami aj **optickú sieť, televízne káblové rozvody i bezdrôtové siete**, napr. FWA a WiFi.

Služba ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste môže byť teda poskytovaná prostredníctvom pevných sietí – klasické PSTN siete a prostredníctvom dátových sietí – VoIP, ale len vtedy, ak je obojsmerný prenos hlasu zabezpečený v reálnom čase, je zabezpečený bezplatný a nepretržitý prístup k tiesňovým volaniam, nie je obmedzený výber spojenia z jedného prepojovacieho bodu v sieti k iným prepojovacím bodom v domácej alebo zahraničnej elektronickej sieti pomocou koncového zariadenia a sú dodržané všetky ustanovenia zákona pre poskytovanie verejnej telefónnej služby, čiže takéto volanie má charakter verejnej telefónnej služby.

Podnikmi poskytujúcimi službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení môžu byť len podniky, ktoré poskytujú také hlasové služby v pevnom umiestnení, ktoré spĺňajú charakteristiky verejnej telefónnej služby, čiže v prípade poskytovania hlasových služieb prostredníctvom IP protokolu na geografických číslach (pri štandarde verejnej telefónnej služby) poskytovateľ kontroluje kvalitu služieb (QoS) poskytovaných cez IP sieť a umožňuje miestne, medzimestské a medzinárodné volania do pevných i mobilných sietí, teda poskytuje prístup do PSTN siete, čiže služba VoIP je manažovateľná s riadenou kvalitou a musí zabezpečiť podľa § 48 zákona každému užívateľovi, ktorý o to požiada, ponechať si svoje telefónne číslo nezávisle od podniku poskytujúceho službu. V nadväznosti na uvedené úrad konštatuje, že služby ako napr. Skype, SIP, ICQ, MSN, Yahoo a pod. neboli predmetom analýzy.

Služba ukončovania volania môže byť poskytovaná aj prostredníctvom **mobilných sietí**, ale len v takom prípade, ak je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby **technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete**

zrušená alebo obmedzená mobilita služieb, čiže sa nejedná o verejnú mobilnú telefónnu službu.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytuje bytovým a nebytovým zákazníkom verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia na geografických číslach určených pre služby v pevnom umiestnení za rovnakých podmienok aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (Domáca linka a Firemná linka) aj prostredníctvom optickej siete FTTH (FiberTel), pričom možnosť poskytnúť službu na konkrétnom mieste pripojenia je pochopiteľne závislá od pokrytia územia sieťami FTTH a GSM/UMTS. Pre koncových účastníkov ponúka (pri využití služby prenositeľnosti čísla) výhody, na ktoré sú užívatelia pevných liniek zvyknutí.

Úrad zisťoval, či pri poskytovaní tejto služby je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby, spoločnosťou Orane, zrušená alebo obmedzená mobilita služieb. Úrad skúmal, či možno službu Domáca linka a Firemná linka poskytovanú prostredníctvom GSM/UMTS siete považovať za verejnú telefónnu službu v pevnom mieste pripojenia.

O službe Domáca linka a Firemná linka úrad zistil nasledovné skutočnosti:

- technologicky ide o fakturované služby s aktívnou SIM kartou;
- tieto služby sú poskytované na základe Všeobecných podmienok spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na poskytovanie verejných elektronických komunikačných služieb cez pevné pripojenie;
- služba Domáca linka a Firemná linka je zmluvne viazaná na konkrétne miesto pripojenia, ktoré musí užívateľ oznámiť spoločnosti Orange Slovensko, a.s. pri uzavretí zmluvy o pripojení;
- pri službe je rešpektovaný Číslovací plán a užívateľom sú pridelené účastnícke čísla len z tej primárnej oblasti, v ktorej sa zaviazali službu využívať;
- pri službe je poskytovaná obojsmerná prenositeľnosť geografického čísla;
- je zabezpečená lokalizácia účastníka pri volaní na číslo tiesňového volania 112;
- je znemožnený prístup k roamingu a účastník sa mimo definovanú oblasť (vytvorenú s využitím parametra GSM a UMTS siete LAC (Location Area Code) neprihlási do siete (s výnimkou tiesňového volania 112);
- za ukončovanie volania na číslo zákazníka využívajúceho takúto službu si spoločnosť Orange Slovensko, a.s. účtuje fixný terminačný poplatok.

Úrad ďalej zistil, že v súlade so Všeobecnými zmluvnými podmienkami sú služby Domáca linka a Firemná linka poskytované s obmedzením poskytovania služby na konkrétnu fyzickú adresu a na základe takto určeného miesta poskytovania služby je účastníkovi pridelené geografické číslo z príslušnej primárnej oblasti, resp. je mu umožnené preniesť si do tejto primárnej oblasti spadajúce číslo. Účastník je povinný vopred požiadať o akúkoľvek zmenu takto určeného miesta poskytovania služby, ktorá je v prípade prechodu medzi rôznymi primárnymi oblasťami pochopiteľne podmienená aj zmenou telefónneho čísla.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. upravila obmedzenie mobility zmluvnými dokumentmi, v ktorých sú zakotvené sankčné mechanizmy pri nedodržaní geografického obmedzenia poskytovania služby. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. implementovala aj systém kontroly dodržiavania zmluvnej podmienky využívať službu len na určenom mieste pripojenia. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je oprávnená pri zistení využívania služby

mimo Odbernej jednotky poskytovanú verejnú telefónnu službu prerušiť alebo obmedziť a pri opakovanom porušení od uzavretej zmluvy o pripojení odstúpiť. Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. úradu preukázala, že tieto sankčné mechanizmy aj v praxi uplatňuje.

Pokiaľ ide o technické obmedzenie mobility, úrad zistil, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. používa pri poskytovaní služieb Domáca linka/Firemná linka od 6. apríla 2010 technické riešenie, ktoré fyzicky obmedzuje mobilitu koncového užívateľa podľa miesta pripojenia k verejnej telefónnej službe s využitím zoskupovania základňových staníc mobilnej siete do oblastí označených Location Area Code (LAC). LAC je menší ako primárna oblasť a zoskupenie viacerých LAC aproximuje geograficky územie primárnej oblasti, aj keď nie je s primárnou oblasťou totožné. Oblasť LAC je prezentovaná prepojením oblastí niekoľkých Base Transceiver Station (BTS) a NodeB s veľkosťou desiatok km². Účastník sa vzhľadom na regionálne obmedzenie môže pohybovať iba v pokrytí definovanom vybranými oblasťami LAC. Napr. v meste Bratislava (primárna oblasť 02) je zriadených 6 LAC. Dosah koncového zariadenia je tak v praxi merateľný v jednotkách až desiatkach km od fyzickej adresy.

Na základe vyššie uvedených zistení úrad dospel k záveru, že služba ukončovania volania poskytovaná prostredníctvom Domácej linky a Firemnej linky pri dodržiavaní zmluvných a technických obmedzení je z hľadiska ponuky zastupiteľná k službe ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení.

Úrad sa zaoberal aj substitúciou služby Domáca linka a Firemná linka z hľadiska dopytu, to znamená, či je možné túto službu považovať za zastupiteľnú aj z pohľadu koncového užívateľa, zákazníka tejto služby. Ako je uvedené v úvode tejto časti analýzy, všeobecne dopyt tvorí množstvo výrobkov resp. služieb, ktoré sú spotrebiteľia schopní a ochotní kúpiť pri existujúcich ponúkaných cenách za substitúty ponúkané na trhu, t.j. výrobky resp. služby v priebehu určitého obdobia. Pre dopyt je najcitlivejším komponentom cena týchto na trhu ponúkaných výrobkov resp. služieb, avšak dopyt ovplyvňuje aj celkový počet domácností, spotrebiteľské zvyklosti, tradície, preferencie spotrebiteľov a rôzne iné faktory.

Službu Domáca linka a Firemná linka poskytuje spoločnosť Orange Slovensko, a.s. od 1. júla 2009 a začiatkom apríla 2010 zahájila veľkú reklamnú kampaň na získanie nových zákazníkov tak, aby zmenila práve spotrebiteľské zvyklosti koncových užívateľov. Spoločnosť novým zákazníkom garantuje:

- podobný komfort ako s pevnou linkou od spoločnosti ST, a.s. ale o polovicu nižší mesačný poplatok,
- rovnaké telefónne číslo v pevnej verejnej telefónnej sieti,
- platbu len za to, čo zákazník pretelefonuje, to znamená sekundová tarifikácia od prvej sekundy volania
- nerozlišuje pri tarifikácii cenu miestnych a medzimestských volaní
- ako bonus moderný telefón.

Úrad sa pri substitúcii na strane dopytu zameral na cenový aspekt dopytu, t.j., či zákazník spoločnosti ST, a.s. pri zmene poskytovateľa a prechode k spoločnosti Orange Slovensko, a.s. ušetrí na mesačných poplatkoch, či je pre neho mesačné zníženie poplatkov zaujímavé a je ochotný zmeniť poskytovateľa hlasovej služby pevnej verejnej telefónnej siete.

Úrad porovnal mesačné poplatky jednotlivých volacích programov pre bytových zákazníkov spoločnosti ST, a.s. a zistil, že spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka polovičné mesačné poplatky za každý jednotlivý program. Garancia rovnakého telefónneho čísla znamená, že pôvodné geografické číslo zákazníka bude najneskôr do 5 dní prenesené k spoločnosti Orange Slovensko, a.s. a za prenos čísla tento zákazník zaplatí poplatok (v súčasnosti je poplatok vo výške 4,76 €). Spoločnosť súčasne ponúka dva typy telefónov pre zákazníkov a to buď bezdrôtový s možnosťou uloženia do nabíjacej stanice (za 19 €), alebo ak má zákazník záujem o klasický stolový telefón s veľkými tlačidlami a klasickým slúchadlom, aby mal pocit, že jeho telefonovanie je rovnako komfortné a úplne totožné, za tento zaplatí 66 €. Rovnako spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka polovičné mesačné poplatky jednotlivých volacích programov pre nebytových zákazníkov s rovnakými podmienkami ako pre bytových zákazníkov. Rovnaké volacie programy FiberTel za úplne rovnakých podmienok, t.j. aj za polovičné mesačné poplatky ponúka mobilný operátor prostredníctvom optickej siete (prostredníctvom FTTH).

Úrad zistil, že ku koncu apríla 2010 z celkového počtu koncových účastníkov využívajúcich službu Domáca linka a Firemná linka bolo 82 % bytových zákazníkov, pričom z tohto počtu bolo 48,1 % prenesených čísiel od iného fixného operátora. Záujem koncových účastníkov o službu Domáca linka a Firemná linka vzrástol hlavne po zahájení kampane od začiatku apríla 2010.

Na základe substitúcie na strane dopytu, t.j. z pohľadu zákazníka úrad dospel k záveru, že služba Domáca linka a Firemná linka spoločnosti Orange Slovensko, a.s. poskytovaná prostredníctvom GSM/UMTS siete je verejnou telefónnou službou v pevnom mieste pripojenia.

Na základe vyššie uvedenej analýzy zastupiteľnosti tak z hľadiska ponuky ako aj dopytu úrad dospel k celkovému záveru, že verejnú telefónnu službu poskytovanú mobilným operátorom prostredníctvom optickej a mobilnej siete na pevnom mieste pripojenia (pri dodržaní technických a technologických podmienok pre obmedzenie mobility koncového bodu) považuje za zastupiteľnú k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete. Z uvedeného vyplýva, že služba ukončovania volania v GSM/UMTS sieti pri volaní na zákaznicke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka patrí na veľkoobchodný trh ukončovania volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. tak isto ako aj služba ukončovania volania prostredníctvom optickej siete pri volaní na zákaznicke čísla služby FiberTel.

Podľa § 3 zákona o ochrane hospodárskej súťaže je relevantný trh „priestorový a časový súbeh ponuky a dopytu takých tovarov, ktoré sú na uspokojenie určitých potrieb z hľadiska užívateľa zhodné alebo vzájomne zastupiteľné“. Úrad sa pri vymedzení trhu z vecného hľadiska zaoberal aj možnosťou substitúcie na strane ponuky a na strane dopytu a došiel k záveru, že hlasovú službu, ktorá je poskytovaná prostredníctvom siete Internet a nemá vlastnosti verejnej telefónnej služby nie je možné považovať za zastupiteľnú vzhľadom k tomu, že internetoví poskytovatelia pri poskytovaní hlasových služieb prostredníctvom siete Internet nemajú také práva a povinnosti ako poskytovatelia verejnej telefónnej služby a teda takéto volania nemajú tie isté vlastnosti ako má verejná telefónna služba.

Podmienkou pôsobenia na predmetnom trhu je, že poloha koncového bodu sa nemení a je definovaná konkrétnym geografickým číslom.

Pri vecnom vymedzení veľkoobchodného trhu č. 2 úrad dospel k záveru, že z hľadiska

A./ ukončovania volania v konkrétnom koncovom bode určenom špecifickou sieťovou adresou (geografickým číslom) nie je možné volanie ukončiť v inom koncovom bode siete, v inej sieti s inou špecifickou sieťovou adresou, ale len v tomto konkrétnom koncovom bode konkrétnej verejnej telefónnej siete a túto službu môže poskytovať len ten podnik, v sieti ktorého je pripojený koncový užívateľ;

B./ fyzikálnych a technických charakteristík, ako aj z hľadiska ceny existuje k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete zastupiteľná služba a to verejná telefónna služba poskytovaná prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete, ak je koncovému užívateľovi poskytovateľom služby technickým alebo technologickým riešením koncového bodu alebo prístupovej siete zrušená alebo obmedzená mobilita služieb, čiže sa nejedná o verejnú mobilnú telefónnu službu.

1.1.4.2 Územné vymedzenie veľkoobchodného trhu č. 2

Priestorový relevantný trh (geografický trh) je všeobecne vymedzený územím, na ktorom dotknuté subjekty vystupujú na strane ponuky a dopytu danej služby, pričom súťažné podmienky sú také homogénne, že toto územie môže byť odčlenené od ostatných území s odlišnými súťažnými podmienkami. Pri priestorovom vymedzení trhu úrad zohľadňuje národný trh.

Úrad pri územnom vymedzení trhu vychádzal z vecného vymedzenia relevantného trhu. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste môže poskytovať výhradne taký podnik, do siete ktorého je volaný účastník pripojený. Každý podnik poskytujúci službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste uplatňuje voči užívateľom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a súťažné podmienky sú na celom území Slovenskej republiky dostatočne homogénne. Služba ukončovania volania nie je ponúkaná v jednotlivých územných celkoch, resp. lokalitách za výrazne rozdielnych podmienok.

V zozname relevantných trhov, ktorý úrad vydal rozhodnutím, je definovaný relevantný trh z geografického hľadiska ako celé územie Slovenskej republiky. Úrad pre účely tejto analýzy pristupuje k užšej špecifikácii geografického vymedzenia veľkoobchodného trhu č. 2, pretože toto vymedzenie je totožné s geografickým rozsahom siete každého jednotlivého podniku poskytujúceho službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste.

Následne úrad podľa § 16 ods. 1 zákona pristúpil k vykonaniu analýzy veľkoobchodného trhu č. 2.

I. 2 Predmet analýzy veľkoobchodného trhu č. 2

Predmetom analýzy bolo:

1. identifikovanie podnikov, ktoré pôsobia na veľkoobchodnom trhu č. 2,
2. posúdenie, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 existuje významný podnik, ktorý podľa § 16 ods. 3 zákona sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov,
3. na základe zistení navrhnúť uloženie povinností podľa zákona.

II. Analýza

II.1 Identifikovanie podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2

Cieľom analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 bolo zistiť, či na predmetnom trhu je efektívna súťaž a či povinnosti uložené úradom pre podnik s významným vplyvom po ukončení prvého kola analýzy boli účinné a či uložením povinností úrad vytvoril podmienky pre fungovanie efektívnej súťaže.

V prvom kole analýzy úrad dospel k záveru, že jediným podnikom pôsobiacim na veľkoobchodnom trhu č. 2 bola spoločnosť ST, a.s., ktorá vlastnila a prevádzkovala historicky vybudovanú pevnú verejnú telefónnu sieť. Do ukončenia analýzy v prvom kole nedošlo k prepojeniu sietí medzi spoločnosťou ST, a.s. a alternatívnymi operátormi, preto úrad konštatoval, že žiadna z oslovených spoločností, ktoré disponovali oprávnením na poskytovanie služieb v pevnej verejnej telefónnej sieti, na relevantnom trhu nepôsobí. Niektoré podniky mali vybudovanú vlastnú verejnú telefónnu sieť, ale nemohli plnohodnotne poskytovať verejnú telefónnu službu koncovým užívateľom, pretože nemali uzatvorenú zmluvu o prepojení s jediným poskytovateľom pevnej verejnej telefónnej siete, spoločnosťou ST, a.s. (len s dvomi mobilnými podnikmi, ktoré v tom čase pôsobili na trhu verejných mobilných sietí). V rámci analýzy úrad zistil, že žiaden podnik (okrem spoločnosti ST, a.s.) ani nepridelil čísla svojim užívateľom a žiaden iný podnik neposkytoval v sledovanom období službu ukončovania volaní v pevnej sieti.

Na základe týchto skutočností a po vyhodnotení jednotlivých kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona pre posúdenie podniku s významným postavením úrad určil v prvom kole analýzy jedinou spoločnosť, spoločnosť ST, a.s., za podnik s významným vplyvom na veľkoobchodnom trhu č. 2. Úrad jej okrem iných povinností uložil aj povinnosť zverejnenia referenčnej ponuky na prepojenie a neskôr samostatným rozhodnutím úrad určil aj metódu kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti podniku s významným postavením. Služby ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti na pevnom mieste na území Slovenskej republiky na veľkoobchodnej úrovni nefungovali, pretože prvé zmluvy o prepojení sietí boli podpísované postupne od marca 2005, ale podniky reálne začali poskytovať hlasové služby prostredníctvom pevných sietí až od 1.08.2005.

Na základe oznámenia jednotlivých podnikov počas opakovanej analýzy a podľa dostupnej dokumentácie úrad uvádza, že v sledovanom období došlo pri poskytovaní služieb v pevnej verejnej telefónnej sieti k nasledovným zmenám:

1. Spoločnosť Swan, a.s. dňa 1.02.2006 uskutočnila akvizíciu telekomunikačnej spoločnosti GlobalTel, a.s. a prevzala všetky jej záväzky voči klientom spoločnosti GlobalTel, a.s. Dňom 1.06.2006 podľa dohody o postúpení práv a povinností uzavretej medzi spoločnosťou Swan, a.s. a MBC, s.r.o., spoločnosť Swan, a.s. prevzala v plnom rozsahu všetky práva a povinnosti voči klientom spoločnosti MBC, s.r.o.
2. Na základe dohody medzi spoločnosťou Amtel Slovensko, s.r.o. a Swan, a.s. prešli dňom 1.12.2008 všetky práva a povinnosti zo spoločnosti Amtel Slovensko, s.r.o. na spoločnosť Swan, a.s.

3. Spoločnosť GTS Nextra, a.s. vznikla dňa 30.06.2006 zlúčením piatich spoločností a to Aliatel Slovakia, s.r.o., GTS Slovakia, s.r.o., Nextra, s.r.o., QUADIA DCT, a.s. a Telenor Networks, a.s. Spoločnosť GTS Nextra, a.s. dňa 20.01.2009 zmenila svoje obchodné meno na GTS Slovakia, a.s.
4. Spoločnosť WiMAX Telecom Slovakia, s.r.o. dňom 5.06.2007 akvizíciou spoločnosti Amtel Networks, s.r.o. prevzala všetky jej záväzky.
5. Spoločnosť Slovanet, a.s. sa dňa 1.12.2008 zlúčila so spoločnosťou Micronet, a.s., po ktorej prevzala všetok majetok, pohľadávky a záväzky tak, že zmluvné vzťahy medzi spoločnosťou Micronet, a.s. a tretími stranami zostávajú v platnosti. Spoločnosť listom zo dňa 5.03.2010 oznámila, že sa s účinnosťou od 1.03.2010 zlúčila so spoločnosťou Robur, s.r.o. a prevzala všetky práva a záväzky aj tejto spoločnosti.
6. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 30.10.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 6.11.2007, bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka BHTel s.r.o., Kupeckého 5, Bratislava.
7. Spoločnosť Dial Telecom, a.s. dňa 1.12.2008 kúpila 100 % podiel spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o. tak, že od 1.07.2009 prevzala všetky práva a záväzky spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o., vrátane poskytovania elektronických komunikačných sietí a elektronických komunikačných služieb účastníkom. Obchodná spoločnosť eTel Slovensko, s.r.o. bola od 1.07.2009 vymazaná z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I.
8. Úrad listom č. 354/14/2008 z 13.08.2008 oznámil spoločnosti Energotel, a.s., že začína opakovanú analýzu veľkoobchodného trhu č. 2 a požiadal ju o doručenie informácií. Spoločnosť Energotel, a.s. listom zaevidovaným pod č. 373/14/2008 z 19.08.2008 úradu oznámila, že nepôsobí na veľkoobchodnom trhu č. 2 a listom č. 1725/14/09 zo dňa 27.08.2009, že „v sledovanom období službu ukončovania volania neposkytla žiadnej osobe a z uvedeného dôvodu nepredložila ani požadované údaje“.
9. Rovnako úrad listom č. 350/14/2008 z 13.08.2008 oznámil spoločnosti Amtel Slovensko, s.r.o., že začína opakovanú analýzu veľkoobchodného trhu č. 2 a túto požiadal o doručenie informácií. Spoločnosť Amtel Slovensko, s.r.o. listom zaevidovaným pod č. 434/14/2008 z 19.09.2008 úradu oznámila, že: „momentálne nemá a ani v minulosti nemala pevne pripojených do svojej siete žiadnych zákazníkov, to znamená, že sme neukončovali volania od ostatných operátorov v našej sieti.“ Spoločnosť má a vždy mala iba zákazníkov využívajúcich Carrier selection, čiže voľbu operátora, kde je konečný zákazník ukončený v sieti spoločnosti ST, a.s. (je zákazníkom spoločnosti ST, a.s.) a len pri odchádzajúcom volaní sa zákazník sám rozhoduje či použije sieť Amtel Slovensko, s.r.o. cez voľbu operátora 1059 alebo bude volať bez voľby operátora, čiže cez spoločnosť ST, a.s. Všetky prichádzajúce hovory k týmto zákazníkom zabezpečuje spoločnosť ST, a.s., keďže sú pripojení do jej siete a nie do siete Amtel Slovensko, s.r.o.

10. Spoločnosť Antik Computers&communications, s.r.o. listom zo dňa 10.06.2010 úradu oznámila zmenu obchodného mena s tým, že s účinnosťou od 28.05.2010 zmenila obchodné meno na Antik Telecom, s.r.o.
11. Listom zo dňa 18. júna 2010 spoločnosť ST, a.s. oznámila úradu, že dňa 17. júna 2010 Valné zhromaždenia spoločností ST, a.s. a T-Mobile Slovensko, a.s. schválili zlúčenie oboch spoločností. Následne bol podaný návrh na zápis zlúčenia do Obchodného registra a súčasne návrh na výmaz spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. z Obchodného registra ku dňu 1. júla 2010.

Zmluvy o prepojení sietí medzi spoločnosťou ST, a.s. a ostatnými alternatívnymi operátormi boli uzatvárané postupne. V súlade s doručenými informáciami začali reálne poskytovať služby na veľkoobchodnom trhu č. 2: spoločnosť Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V prvej polovici 2006 uzatvorila zmluvu o prepojení sietí spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Slovanet, a.s., v druhej polovici 2006 spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. podpísala zmluvu v prvom polroku 2007.

Následne, po prepojení siete so spoločnosťou ST, a.s., začali uzatvárať aj ostatné podniky vzájomne medzi sebou zmluvy o prepojení sietí. Spoločnosti Trnavatel, s.r.o. a Antik Telecom, s.r.o. majú uzatvorenú zmluvu o prepojení sietí len so spoločnosťou ST, a.s. Všetky ostatné podniky majú uzatvorené a postupne uzatvárajú vzájomne medzi sebou zmluvy o prepojení sietí individuálne. Tieto podniky prepájajú svoje siete priamo, alebo využívajú tranzit volaní cez sieť iného podniku.

Niektoré podniky využívajú možnosť nepriameho prepojenia sietí a podmienky takéhoto prepojenia sú upravené v § 21 a § 28 ods. 1 a ods. 2. zákona a v § 1 Opatrenia č. O – 14/2007 o číslovacom pláne, v ktorom je uvedená možnosť sekundárneho pridelovania čísel.

Podľa § 4 ods. 10 zákona je prepojenie „fyzické a logické spojenie verejných sietí používaných tým istým alebo iným podnikom umožňujúce užívateľom siete jedného podniku komunikovať s užívateľom toho istého alebo iného podniku alebo umožňujúce prístup k elektronickým komunikačným službám poskytovaným iným podnikom. Tieto služby môže poskytovať podnik alebo tretia osoba, ktorá má prístup k verejnej telefónnej sieti. Prepojenie je osobitný druh prístupu medzi poskytovateľmi verejných sietí.“ Z uvedeného znenia zákona teda vyplýva, že prepojenie je nielen fyzické, ale aj logické spojenie verejných sietí, čo v súlade so zákonom predstavuje, že podniky poskytujúce verejné siete, ktoré kontrolujú prístup najmenej k jednému koncovému bodu siete identifikovanému jedným alebo viacerými číslami v číslovacom pláne, sú povinné prepojiť priamo alebo nepriamo svoje siete, ak o to ktorýkoľvek z nich požiada na účel dosiahnutia možnosti komunikácie medzi užívateľmi jednotlivých sietí, verejne dostupných služieb a zabezpečenia prevádzkyschopnosti služieb (§ 28 ods. 1 zákona).

Logické spojenie sietí prostredníctvom smerovania volaní je jeden zo spôsobov prepojenia sietí (podľa zákona o elektronických komunikáciách).

Ďalej v § 28 ods. 2 zákona je uvedené: „úrad je oprávnený po konzultácii podľa § 10 uložiť podnikom, ktoré kontrolujú prístup najmenej k jednému koncovému bodu siete

identifikovanému jedným alebo viacerými číslami v číslovacom pláne, povinnosti na zabezpečenie spojenia od koncového bodu ku koncovému bodu, v odôvodnených prípadoch aj povinnosť prepojiť sieť v lehote stanovenej úradom.“

Niektoré podniky poskytujú svoje služby s využitím sekundárne pridelených čísiel. V ustanovení § 1 Opatrenia úradu z 1. februára 2007 č. O-14/2007 o číslovacom pláne je uvedené, že „čísla sa pridávajú v primárnom a sekundárnom pridelení. Čísla pridelené úradom v primárnom pridelení môžu byť ďalej sekundárne pridelené užívateľom služieb. Primárne pridelenie a sekundárne pridelenie musí byť včasné, objektívne, prehľadné a nediskriminačné.“ Takéto sekundárne pridelenie čísel ďalším podnikom (sublokácia čísel) je zatiaľ regulačne ošetrované v rozhodnutiach o pridelení čísel vydaných od februára 2007 (Opatrenie TÚ SR z 1. februára 2007 č. O-14/2007 o číslovacom pláne). Na základe európskej legislatívy pripravuje úrad regulačný prístup k tejto problematike, ktorým budú presne definované podmienky sublokácie čísel na území Slovenskej republiky.

V zmysle § 28 ods. 7 zákona sú podniky povinné predložiť úradu v písomnej forme uzavretú zmluvu o prepojení sietí a jej zmeny. Úrad sa zaoberal každým takýmto podnikom, ktorý podľa informácií úradu má uzavretú zmluvu o prepojení sietí s iným podnikom poskytujúcim verejnú telefónnu službu.

Úrad identifikoval na predmetnom trhu všetky podniky, ktoré v súlade s vecným vymedzením veľkoobchodného trhu spĺňajú podmienky pre zaradenie na veľkoobchodný trh č. 2 a musia byť zahrnuté do tohto trhu.

II.2 Významný podnik - vyhodnotenie kritérií

Významný vplyv podľa § 16 ods. 3 zákona na relevantnom trhu má podnik, ktorý sám alebo spoločne s inými podnikmi má na tomto trhu také postavenie, že nie je vystavený efektívnej súťaži a ekonomický vplyv mu v podstatnom rozsahu dovoľuje správať sa nezávisle od konkurentov a užívateľov.

Úrad pri posudzovaní významnosti podniku vyhodnocuje podľa § 16 ods. 4 zákona kritériá týkajúce sa príslušného analyzovaného relevantného trhu a pri posudzovaní, či na veľkoobchodnom trhu č. 2 existuje podnik s významným vplyvom, sa rozhodol vyhodnotiť nasledovné kritériá:

- a) veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu,
- b) ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže,
- c) existencia technologicky podmienených výhod,
- d) zodpovedajúca vyjednávacía sila na strane dopytu,
- g) úspory z rozsahu,
- k) existencia potenciálnej konkurencie,
- l) prekážky vstupu na relevantný trh,
- m) súčasný stav súťaže.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. a) zákona - veľkosť podniku vo vzťahu k relevantnému trhu, ako aj zmeny jeho relatívnej podielovej pozície v časovom priebehu

Veľkoobchodný trh č. 2 je definovaný ako veľkoobchodná služba ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení. Ukončovať hlasové volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Každý podnik - poskytovateľ takýchto služieb na relevantnom trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (jednotlivej) verejnej telefónnej sieti. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste môže poskytovať výhradne len ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Ukončovanie volania je jedným zo vstupov nevyhnutne potrebných pre poskytovanie služieb maloobchodných volaní. Podniky vlastniace alebo prevádzkujúce siete na poskytovanie telefónnych služieb sa môžu vzájomne prepojiť, a to aj v niekoľkých prepojovacích bodoch, čo je nevyhnutnou podmienkou pre ukončovanie volaní prichádzajúcich zo siete iného podniku.

Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej pevnej verejnej telefónnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t.z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov.

Podľa definície predmetného trhu služieb zahrnutých do tohto trhu a v súlade s dokumentáciou o zmenách pri poskytovaní služieb vo verejnej telefónnej sieti, úrad konštatuje, že v analyzovanom období a do konca roku 2009 pôsobili na veľkoobchodnom trhu č. 2 okrem spoločnosti ST, a.s. aj všetky ostatné podniky, ktoré mali uzatvorené zmluvy o prepojení verejných telefónnych sietí.

Každý poskytovateľ služieb ukončovania volania má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej sieti. K 31.12.2009 mali 100 % podiel na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania vo svojej vlastnej sieti tieto spoločnosti: ST, a.s., Dial Telecom, a.s., Antik Telecom, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., Trnavatel, s.r.o. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

V porovnaní s predchádzajúcim analyzovaným obdobím úrad dospel k záveru, že na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobia spoločnosti ST, a.s., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s., ŽSR-ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Slovanet, a.s., Antik Telecom, s.r.o., Orange Slovensko, a.s. a Trnavatel, s.r.o. Každá z uvedených spoločností je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom relevantnom trhu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti poskytovanej v pevnom mieste a má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti.

Vzhľadom na fakt, že plnenia spočívajúce v ukončovaní volaní v jednotlivých sieťach nie sú vzájomne zastupiteľné, je potrebné v reálnej projekcii veľkoobchodného trhu č. 2 vidieť 10 samostatných trhov. Podľa definície veľkoobchodného trhu č. 2 je na území Slovenskej republiky v súčasnosti možné rozpoznať 10 reálne existujúcich trhov. Ide tu o vzťah legálnej definície a skutočnosti, na ktorú možno túto definíciu aplikovať.

Žiadne iné spoločnosti na predmetnom trhu nepôsobia, to zn. ani žiadna z oslovených spoločností uvedených v časti tejto analýzy „Zdroje informácií“, ale ani žiadna iná spoločnosť, ktorú niektorý z podnikov uviedol za poskytovateľa služieb na tomto trhu.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. b) zákona - ovládanie unikátneho zariadenia, rozsah obmedzení vstupu na relevantný trh a z toho vyplývajúca miera efektívnej súťaže

Pri identifikácii reálnych relevantných trhov vyplývajúcich z existencie siete, jej výlučného vlastníctva podnikom a tiež významným vplyvom každého jednotlivého podniku pri ukončovaní volaní je možné každú konkrétnu verejnú telefónnu sieť v pevnom umiestnení chápať ako unikátnu sieť vo vzťahu k danému trhu. Z postavenia podniku ako výlučného vlastníka infraštruktúry potom vyplýva aj možnosť jej ovládania, konkrétne možnosť ukončovať volania, pričom ukončovanie volania je jedna z možných foriem realizácie vlastníckeho práva.

Pokiaľ ide o kritérium ovládanie unikátneho zariadenia úrad kvôli úplnosti uvádza, že pojem „ovládanie unikátneho zariadenia“ nebol presne preložený z SMP Guidelines (recitál 78) a transponovaný do zákona. Úrad dodržiava pojem uvedený v ustanovení § 16 ods. 4 písm. b) zákona. Podľa názoru úradu vlastníctvo unikátneho zariadenia a infraštruktúra, ktorá nie je ľahko duplikovateľná sú pojmy, ktoré sú si veľmi príbuzné.

V zákone č. 136/2001 Z.z. o ochrane hospodárskej súťaže v znení neskorších predpisov je unikátne zariadenie definované ako zariadenie, infraštruktúra alebo jej časť, miesto alebo právo, ktorých vybudovanie alebo nadobudnutie iným podnikateľom nie je objektívne možné a bez prístupu ku ktorému, alebo bez uplatnenia ktorého by došlo, alebo mohlo dôjsť k obmedzeniu súťaže na príslušnom relevantnom trhu.

Podľa § 4 ods. 10 zákona je prepojenie osobitný druh prístupu medzi poskytovateľmi verejných sietí. Vzhľadom na poskytovanie verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení koncovým užívateľom a vzhľadom na existenciu desiatich reálnych trhov úrad považuje každú jednotlivú verejnú telefónnu sieť za unikátnu. Bez prepojenia do verejnej telefónnej siete by došlo k obmedzeniu súťaže.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. c) zákona - existencia technologicky podmienených výhod

Úrad pri opakovanej analýze dospel k názoru, že technologickými výhodami disponuje na veľkoobchodnom trhu č. 2 spoločnosť ST, a.s. Jej výhody sú dané vlastníctvom a prevádzkovaním celoplošnej pevnej verejnej telefónnej siete. Spoločnosť ST, a.s. s ohľadom na historický vývoj bola jediným podnikom zodpovedným za budovanie a prevádzkovanie pevnej verejnej telefónnej siete. Na trhu elektronických komunikácií pôsobí najdlhšie, z čoho vyplýva úroveň jej infraštruktúry a zariadení, ktorá sa prejavuje vysokou mierou pokrytia územia a obyvateľstva na celom území Slovenskej republiky.

Existujúca dlhodobo budovaná verejná telefónna sieť vo vlastníctve spoločnosti ST, a.s. predstavuje technologickú výhodu oproti ostatným podnikom, ktoré vstúpili na trh elektronických komunikácií neskôr a budovali si vlastné prístupové siete. Vlastníctvo účastníckych vedení v rozsahu takmer celého územia Slovenskej republiky umožňuje spoločnosti ST, a.s. prispôbiť sa pružnejšie a rýchlejšie požiadavke trhu, vyhovieť potrebám zákazníka a tak získať výhodu pred konkurenčnými podnikmi.

Od 1. júla 2009 začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytovať služby Domáca linka/Firemná linka, ktoré poskytuje prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete v pevnom mieste pripojenia, pričom technickým a technologickým riešením je obmedzená mobilita služieb. Za rovnakých podmienok poskytuje svojim koncovým užívateľom takú istú službu aj prostredníctvom optickej siete (samozrejme len v prípade, že má v tejto oblasti pokrytie optickou sieťou). Spoločnosť Orange Slovensko, a. s. má takmer celoslovenské pokrytie verejnou mobilnou telefónnou sieťou.

Z uvedeného vyplýva, že vzhľadom na pokrytie územia všetkých desať podnikov, ktoré poskytujú služby na veľkoobchodnom trhu č. 2 v pevnom umiestnení, výraznými technologickými výhodami na území Slovenska disponujú dve spoločnosti a to spoločnosť ST, a.s. a Orange Slovensko, a.s., pričom obidve spoločnosti majú takmer celoslovenské pokrytie.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. d) zákona - zodpovedajúca vyjednávací sila na strane dopytu

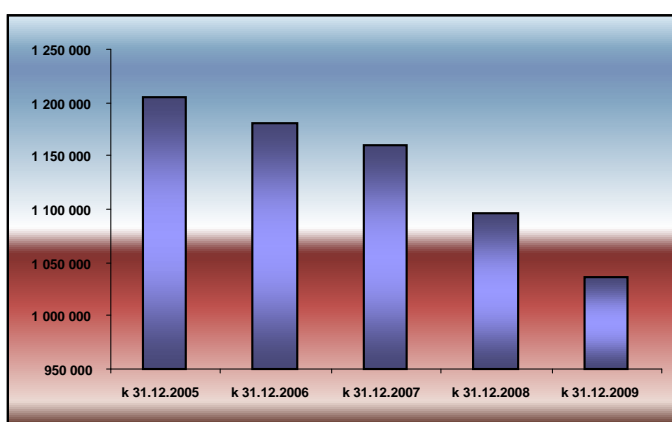
Podľa právoplatného rozhodnutia úradu č. 62/01/2005 zo dňa 14. júna 2005 bola spoločnosť ST, a.s. ako jediná určená za podnik s významným postavením a týmto rozhodnutím jej bola uložená aj povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie verejných telefónnych sietí a postupne do konca roka 2009 deväť spoločností – alternatívnych operátorov uzatvorilo so spoločnosťou ST, a.s. zmluvu o prepojení. Od 1.08.2005 začali reálne poskytovať služby na predmetnom veľkoobchodnom trhu: spoločnosť Dial Telecom, a.s., eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V prvej polovici 2006 pribudla spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s., v druhej polovici 2006 spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. podpísala zmluvu v prvom polroku 2007. Postupne začali alternatívni operátori uzatvárať zmluvy o prepojení sietí aj navzájom medzi sebou a každý alternatívny operátor má okrem zmluvy so spoločnosťou ST, a.s. uzatvorenú minimálne jednu zmluvu s ďalším alternatívnym operátorom. Zmluvu o prepojení siete iba so spoločnosťou ST, a.s. má doteraz podpísanú len spoločnosť Trnavatel, s.r.o. a Antik Telecom, s.r.o. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti ST, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Pri vyhodnotení vyjednávací sily podnikov na veľkoobchodnom trhu č. 2 úrad vychádzal z pozície jednotlivých podnikov, ktorá sa prejavuje na maloobchodnej úrovni. Úrad vykonal analýzu nasledovných ukazovateľov: počet pripojených účastníkov, celkový objem ukončených volaní a celkové výnosy z ukončených volaní. Úrad mal k dispozícii údaje o objeme ukončených volaní a výnosoch z týchto volaní od 2. polovice 2006. Celkový objem ukončených volaní je objem ukončených volaní v sieti jednotlivých podnikov na

veľkoobchodnej úrovni. To znamená, že sú do nich zahrnuté len tie ukončené volania, ktoré prišli zo siete iných podnikov. V týchto volaniach nie sú zahrnuté volania, ktoré vznikli a súčasne boli ukončené v sieti konkrétneho jednotlivého podniku, to znamená nie sú do nich zahrnuté volania vo vlastnej sieti.

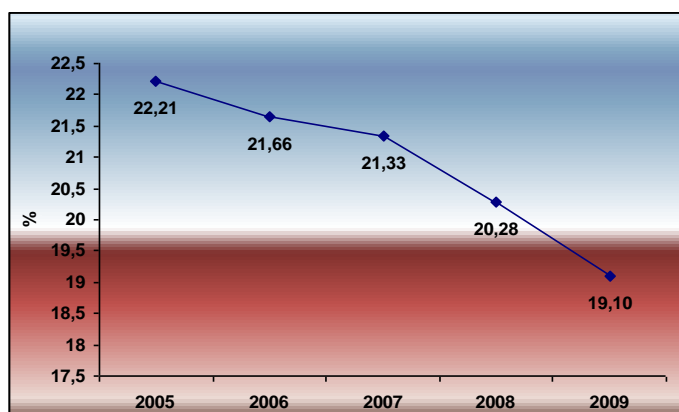
Celkový vývoj pevných účastníckych pripojení na území Slovenskej republiky je znázornený v grafe č. 1. Za obdobie rokov 2005 až 2009 celkový počet účastníckych pripojení poklesol z 1 204 135 (ku koncu roka 2005) na 1 035 412 (ku koncu roka 2009), čo predstavuje ku koncu roka 2009 pokles o 14 % v porovnaní s rokom 2005. Postupne teda klesá záujem koncových účastníkov o pripojenie do verejnej telefónnej siete v pevnom umiestnení.

Graf č. 1a Vývoj celkového počtu pripojení v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste.

V medzinárodných prehľadoch je uvádzaný vývoj penetrácie v pevnej sieti v Slovenskej republike.

Graf č. 1b Vývoj penetrácie v pevnej telefónnej sieti v SR.

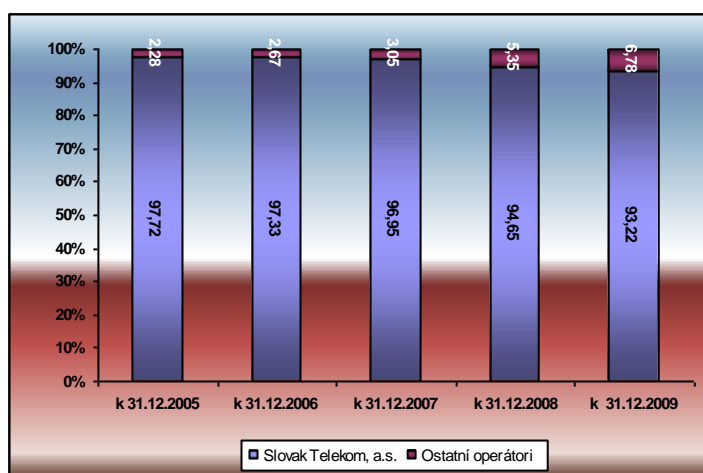

Aj z grafického znázornenia (Graf č. 1b) je vidieť, že vývoj penetrácie korešponduje s vývojom celkového počtu pripojení. Penetrácia v Slovenskej republike ku koncu roka 2009

poklesla na 19,10 % a tento pokles od roku 2005 predstavuje zníženie penetrácie o 3,11 percentuálnych bodov.

Vývoj podielov všetkých podnikov podľa počtu účastníckych pripojení je uvedený v grafe č. 2. Od reálneho prepojenia siete spoločnosti ST, a.s. s ostatnými podnikmi sa podiel spoločnosti ST, a.s. pri poskytovaní služby ukončovania volaní vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení vzhľadom na podiel počtu účastníckych pripojení výrazne nezmenil. Naďalej pretrváva výrazný podiel spoločnosti ST, a.s., ktorá historicky vlastnila a prevádzkovala pevnú verejnú telefónnu sieť. Podľa doručených podkladov spoločnosť ST, a.s. vlastnila k 31. decembru 2009 93,22 % všetkých účastníckych pripojení na území Slovenskej republiky. Podiel ostatných podnikov bol relatívne malý – 6,78 %.

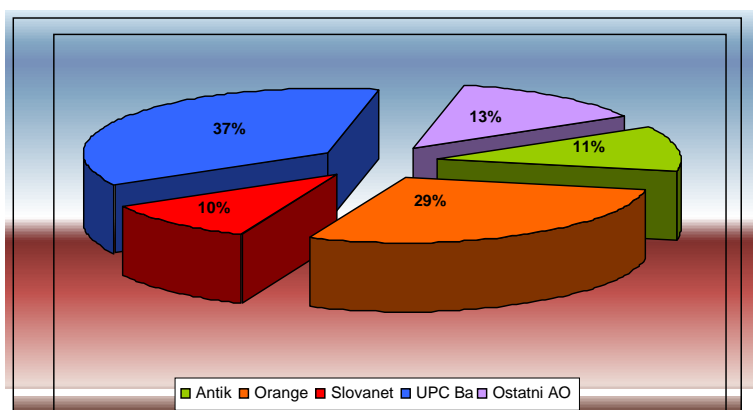
Graf č. 2 *Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste podľa počtu účastníckych pripojení*

Podiel najvýznamnejších a do počtu najväčších podnikov je znázornený v grafe č. 3. Tento podiel je vypočítaný k počtu pripojení len vo vlastníctve ostatných podnikov bez účastníckych pripojení spoločnosti ST, a.s.

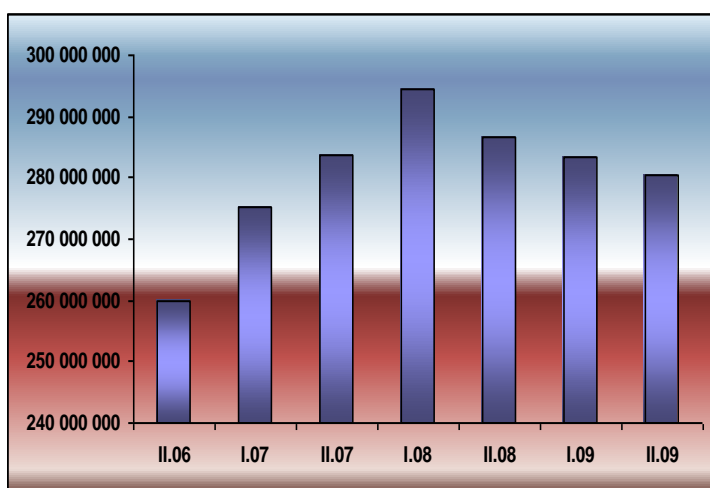
Spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. zaznamenala najväčší nárast v počte účastníckych pripojení a za posledný rok a pol sa počet týchto pripojení v jej vlastníctve zdvojnásobil. Naopak, spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z. tiež za posledný jeden a pol roka znížila počet účastníckych pripojení o viac ako polovicu a to z dôvodu optimalizácie vo vlastných pobočkách na celom území Slovenskej republiky. Kontinuálny, teda nie výrazný nárast pripojení koncových užívateľov zaznamenali spoločnosti Orange Slovensko, a.s, Antik Telecom, s.r.o. a Slovanet, a.s. Počet pripojení zvyšných 5 podnikov ku koncu roka 2009 bol 13 %.

Graf č. 3 Podiel najvýznamnejších podnikov – poskytovateľov služby ukončovania volania na počte účastníckych pripojení ostatných podnikov (bez ST, a.s.) k 31.12.2009

Celkový objem ukončených volaní od prepojenia siete spoločnosti ST, a.s. s ostatnými podnikmi je znázornený v Grafe č. 4 a tento postupne narastal až do I. polroku 2008, kedy nastal zlom a odvtedy postupne polročne klesal. V druhej polovici roku 2008 bol zaznamenaný nižší pokles v objeme ukončených volaní a bol spôsobený poklesom objemu ukončených volaní predovšetkým v sieti spoločnosti ST, a.s.

Graf č. 4 Vývoj celkového počtu ukončených volaní (v min) vo všetkých verejných telefónnych sieťach spolu poskytovaných v pevnom mieste

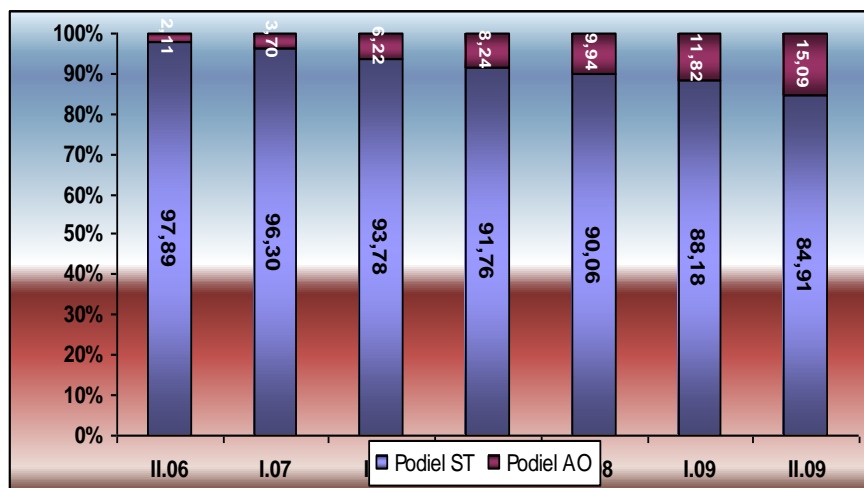
Úrad zistil, že objem ukončených volaní v sieti všetkých ostatných podnikov spolu do konca roka 2009 vzrástol v porovnaní s predchádzajúcim polrokom. Úrad z doručených údajov

d'alej zistil, že celkový objem ukončených volaní v sieťach ostatných podnikov postupne polročne rástol. Tento nárast bol spôsobený aj tým, že zmluvy o prepojení neboli podpísané v rovnakom časovom období, ale boli uzatvárané postupne. V druhej polovici roku 2005 realizovala vo svojej sieti ukončovanie volania a vykázala údaje za ukončené volania len spoločnosť Dial Telecom, a.s. a postupne od začiatku roka 2006 to boli už aj spoločnosti eTel Slovensko, s.r.o., GTS Slovakia, a.s., Swan, a.s. a ŽSR-ŽT, o.z. V druhej polovici 2006 pribudli údaje za spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Slovanet, a.s. Až v prvej polovici 2007 vykázala údaje aj spoločnosť Antik Telecom, s.r.o. a Orange Slovensko, a.s. Spoločnosť Trnavatel, s.r.o. realizovala ukončovanie volania vo svojej sieti až koncom roku 2007 a preto doručila údaje o objeme ukončených volaní od 1. polroku 2008.

Kumulatívny objem ukončených volaní za všetky tieto podniky rástol a sumárne zníženie objemu ukončených volaní v druhej polovici roku 2009 bolo spôsobené aj poklesom ukončených volaní v sieti spoločnosti ST, a.s. Toto zníženie čiastočne ovplyvnilo aj zrušenie účastníckych pripojení, ktoré najvýraznejšie za posledný rok (od roku 2008 do konca roka 2009) poklesli práve u spoločnosti ST, a.s. (približne o 7%) a u spoločnosti ŽSR ŽT, o.z. (takmer o 50 %).

Podiel poskytovateľov služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní (v min) na celkovom objeme ukončených volaní (v min) je znázornený v grafe č. 5, pričom podiel spoločnosti ST, a.s. je nepomerne výrazný.

Graf č. 5 *Vývoj podielov jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných v pevnom mieste vyjadrený objemom ukončených volaní na celkovom objeme ukončených volaní*

Podiel spoločnosti ST, a.s. na celkovom objeme ukončených volaní sa postupne znižoval a na konci roka 2009 tvoril 85 %. Podiel ostatných podnikov, alternatívnych operátorov postupne rástol a to aj preto, že postupne viac podnikov malo vlastných zákazníkov, u ktorých boli ukončované volania z ostatných sietí. Najväčší nárast ukončených volaní

v sieťach ostatných podnikov bol zaznamenaný v druhej polovici 2007, kedy už všetky podniky okrem spoločnosti Trnavatel, s.r.o. mali uzatvorenú zmluvu o prepojení so spoločnosťou ST, a.s. Súčasne začala na trhu pôsobiť aj spoločnosť Orange Slovensko, a.s. a to prostredníctvom optickej siete. Významnejšie podiely na ukončených volaniach ku koncu roka 2009 v sieti alternatívnych operátorov dosahovali spoločnosti GTS Slovakia, a.s., UPC Broadband Slovakia, s.r.o. a Dial Telecom, a.s. Nakoľko údaje o celkovom objeme ukončených volaní každá spoločnosť označila za údaj podliehajúci obchodnému tajomstvu, úrad neuvádza jednotlivé podiely.

Úrad rovnako analyzoval aj výnosy z ukončených volaní v sieťach jednotlivých podnikov a ich vývoj bol identický ako vývoj celkového objemu ukončených volaní v sieťach všetkých jednotlivých podnikov. Rovnako aj podiel jednotlivých najvýznamnejších podnikov ku koncu roka 2009 podľa ich podielu na celkových výnosoch zodpovedá podielu ukončených volaní v sieťach týchto podnikov.

Analýzou celkového vývoja počtu pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení, podielov jednotlivých podnikov podľa počtu pripojení, vývoja celkového objemu terminovaných volaní, podielu každého podniku podľa objemu terminovaných volaní ako aj vývoja dosiahnutých výnosov z ukončených volaní úrad konštatuje, že najväčšou vyjednávacou silou z hľadiska pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2 disponovala spoločnosť ST, a.s. Sila ostatných konkurentov vzhľadom na dopyt zo strany koncových užívateľov na trhu bola neporovnateľne menšia, ako dokumentujú všetky príslušné grafické znázornenia. Vyjednávací sila ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v pevnom mieste bola neporovnateľne menšia vzhľadom na počet pripojení koncových užívateľov do siete v pevnom umiestnení i vzhľadom na objem ukončených volaní.

Ako už úrad uviedol, spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od 1. júla 2009 ponúkať maloobchodným koncovým bytovým a nebytovým užívateľom službu Domáca linka a Firemná linka v pevnom mieste pripojenia a úrad tieto služby zahrnul do údajov, ale táto skutočnosť sa na vyjednávací pozícii spoločnosti ST, a.s. neprejavila. Úrad nepokladá vyjednávaciu silu spoločnosti Orange Slovensko, a.s. na tomto relevantnom trhu za porovnateľnú s vyjednávacou silou spoločnosti ST, a.s. vzhľadom na výrazne nižší počet koncových užívateľov verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. g) zákona – úspory z rozsahu

Úspory z rozsahu predstavujú zníženie jednotkových nákladov v dôsledku vysokého objemu produkcie. Využívanie úspor z rozsahu je príznačné pre sektor elektronických komunikácií. Vysoké investičné náklady súvisiace so zriadením a prevádzkovaním verejných telefónnych sietí sa rozpočítavajú na príslušný objem prenesenej prevádzky. Pozitívny dopad úspor z rozsahu sa prejavuje tým, že s rastúcou prevádzkou siete sa znižujú jednotkové náklady a to až do chvíle, kedy je potrebné ďalšie rozšírenie siete.

Vzhľadom na objem prevádzky a po zohľadnení objemu ukončených volaní v sieti všetkých podnikov poskytujúcich služby patriace na veľkoobchodný trh č. 2 úrad konštatuje, že spoločnosť ST, a.s. má podstatne väčšie predpoklady pre dosahovanie úspor z rozsahu pri poskytovaní verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení ako ostatné podniky, pretože na

predmetnom trhu dosahovala 85 a viac percentný podiel z celkového objemu ukončených volaní. Podiel všetkých ostatných podnikov predstavoval približne 15 % z celkového objemu ukončených volaní (pozri graf č. 5).

Kritérium § 16 ods. 4 písm. k) zákona - existencia potenciálnej konkurencie

Službu ukončovania volania môže poskytovať ten podnik, v sieti ktorého je volaný účastník pripojený.

Za reálnych konkurentov na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby možno označiť všetky spoločnosti, ktoré prevádzkujú verejné telefónne siete a poskytujú verejnú telefónnu službu v rámci týchto sietí na pevnom mieste, čiže disponujú svojimi vlastnými účastníkmi, ktorým boli pridelené geografické čísla. Možno ich právom považovať za reálnych a plnohodnotných hráčov na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom umiestnení, pretože každý z nich má vo svojej sieti vlastných zákazníkov a pre týchto zabezpečuje aj dovolateľnosť z iných sietí. Okrem spoločnosti ST, a.s. sú to všetky už vyššie uvedené spoločnosti Dial Telecom, a.s., Swan, a.s., GTS Slovakia, a.s., Slovanet, a.s., ŽSR – ŽT, o.z., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., Antik Telecom, s.r.o., Trnavatel, s. r.o. a spoločnosť Orange Slovensko, a.s.

Spoločnosť Orange od 1. júla 2009 poskytuje bytovým a nebytovým zákazníkom verejnú telefónnu službu na pevnom mieste pripojenia na geografických číslach určených pre služby v pevnom umiestnení za rovnakých podmienok aj prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete (Domáca linka a Firemná linka) aj prostredníctvom optickej siete FTTH (FiberTel), pričom možnosť poskytnúť službu na konkrétnom mieste pripojenia je pochopiteľne závislá od pokrytia územia sieťami FTTH a GSM/UMTS.

Potenciálnym konkurentom na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovania verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia je podnik vlastníaci infraštruktúru, na ktorej možno rýchlo a pri nízkych nákladoch začať poskytovať verejnú telefónnu službu. Teoreticky nemožno vylúčiť takú možnosť, že poskytovatelia s vlastnou infraštruktúrou sa kedykoľvek rozhodnú pre vstup na uvedený trh a to v pomerne veľmi krátkom čase realizácie, vzhľadom na už existujúcu infraštruktúru.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. l) zákona - prekážky vstupu na relevantný trh

Prekážky vstupu na predmetný relevantný trh úrad rozčlenil podľa jednotlivých kategórií bariér vstupu na:

Ekonomické bariéry:

- investičné náklady spojené s vybudovaním funkčnej verejnej telefónnej siete,
- vybudovanie pevnej verejnej telefónnej siete a následný vstup na trh vyžaduje vysoké počiatkové náklady (náklady na reklamu, získanie zákazníka, neustály rozvoj atď.),
- vybudovanie verejnej telefónnej ústredne, ktorá spĺňa technické podmienky pre prepájanie so sieťami iných podnikov (t.j. najmä možnosť prepájania so signalizačnou sieťou SS7),

- zabezpečenie prepojenia siete každého podniku tak, aby bola zabezpečená dovolateľnosť na čísla účastníkov vo vlastnej sieti s čo najväčším počtom účastníkov na celom území Slovenskej republiky.

Časové bariéry:

- krátkosť času pre vstup a zavedenie podniku na relevantný trh poskytovania verejnej telefónnej služby, na získanie dostatočného počtu zákazníkov (návratnosť investícií, konkurencie schopnosť),
- zákazníkov je možné získať nižšími cenami a vyššou kvalitou služieb, čo predlžuje návratnosť investícií,
- veľká časová a administratívna náročnosť výstavby elektronickej komunikačnej siete (povolenia na rozkopávky, výstavba v meste, veľké množstvo súkromných vlastníkov pozemkov a s tým spojené časové lehoty).

Strategické bariéry:

- pôsobenie 10 podnikov na tomto trhu, vyjednávacía sila a z toho vyplývajúci vplyv spoločnosti ST, a.s. pri rokovaniach a pri uzatváraní zmlúv,
- pomerne malý trh Slovenskej republiky.

Kritérium § 16 ods. 4 písm. m) zákona - súčasný stav súťaže

Prvotným impulzom pre vznik prevádzky na predmetnom trhu bolo zriadenie prepojenia sietí alternatívnych operátorov, ktorí zahájili prevádzku vo svojich verejných telefónnych sieťach prepojením so sieťou dovtedy monopolného poskytovateľa spoločnosti ST, a.s. Úrad rozhodnutím uložil podniku s významným postavením, spoločnosti ST, a.s., povinnosť zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie za účelom zverejnenia podmienok prepojenia, ktoré je nevyhnutné na poskytovanie verejnej telefónnej služby. Postupne sa teda prepojili so sieťou spoločnosti ST, a.s. už aj vyššie spomínané spoločnosti eTel, a.s., Slovanet, a.s., Dial Telecom, a.s. a GTS Slovakia, a.s. a neskôr Swan, a.s., ŽSR – ŽT, o.z.. Tieto spoločnosti sa prepojili aj so sieťami mobilných operátorov (Orange Slovensko, a.s., T-Mobile Slovensko, a.s.).

Počet účastníckych pripojení v sieťach ostatných podnikov, tzv. alternatívnych operátorov bol spočiatku minimálny. Rast počtu pripojení bol pomalý aj z dôvodu neexistencie prenositeľnosti čísla medzi pevnými sieťami. Až v roku 2007, po zavedení prenositeľnosti čísla, sa počet koncových účastníckych pripojení v sieťach alternatívnych operátorov zvýšil. Podľa vývoja počtu účastníckych pripojení, objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní dosahujú všetci alternatívni operátori spolu relatívne malé percento z počtu účastníckych pripojení, objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní dosiahnutých spoločnosťou ST, a.s.

Počas uvedeného analyzovaného obdobia sa referenčná ponuka zásadne nemenila, dochádzalo k zmenám cien volaní, hlavne na základe regulačných rozhodnutí úradu. Princípy prepojenia zostávajú aj v súčasnom období nezmenené. Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. je regulovaná. Neskôr začali aj alternatívni operátori vzájomne prepájať svoje siete. V prípade, ak siete dvoch alternatívnych operátorov nie sú priamo prepojené, alternatívni operátori využívajú tranzit cez sieť spoločnosti ST, a.s. alebo cez sieť iného alternatívneho operátora, ktorý je prepojený s cieľovým aj zdrojovým podnikom.

Objem prevádzky za ukončenie volania na geografické čísla v sieťach alternatívnych operátorov siete narastá, ale na trhu naďalej pretrvávajú výrazná nerovnováha medzi prevádzkou v sieti spoločnosti ST, a.s. a alternatívnych operátorov (ktorí kumulatívne dosahovali a dosahujú vo všetkých vyššie analyzovaných ukazovateľoch neporovnateľne nižší podiel). Na základe týchto skutočností úrad konštatuje, že vyjednávacía pozícia alternatívnych operátorov je voči spoločnosti ST, a.s. neporovnateľne menšia.

Vývoj ukončovacích poplatkov v sieti podniku s významným postavením – spoločnosti ST, a.s. je uvedený v tab. č. 1. Po ukončení analýzy v prvom kole úrad dodatočne prvostupňovým rozhodnutím č. 608/14/2005 a druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 uložil spoločnosti ST, a.s. aj povinnosť nákladovej orientácie s tým, že spoločnosť ST, a.s. je povinná stanoviť ceny za ukončovanie volaní vo svojej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prepojenia podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien. Metódu kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku úrad vydal rozhodnutím zo dňa 15.07.2005, ktoré bolo uverejnené vo vestníku úradu č. 5 zo dňa 1.08.2005. Neskôr úrad z vlastného podnetu začal správne konanie vo veci úpravy cien za ukončovanie volania a rozhodnutím č. 105/14/2007 z 26.02.2007 a druhostupňovým rozhodnutím č. 78/01/2007 z 9.08.2007 stanovil maximálnu cenu za ukončovanie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. a to podľa prevádzky rozdelenej na silnú, slabú a strednú a tiež podľa miesta ukončenia – na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dva tranzity. Spoločnosť ST, a.s. sa voči konečnému rozhodnutiu úradu odvolala na Najvyšší súd SR, ktorý obidve rozhodnutia úradu zrušil. Napriek neplatnosti cenových rozhodnutí spoločnosť ST, a.s. neprekročila maximálne poplatky za ukončovanie volania, ktoré boli pôvodne stanovené úradom. Avšak metóda kalkulácie cien za služby ukončovania volania v sieti ST, a.s. vydaná úradom je stále platná.

Tab. č. 1 *Vývoj poplatkov za ukončovanie volania v sieti významného podniku - spoločnosti ST, a.s. podľa referenčnej ponuky s rozlíšením podľa miesta ukončenia a podľa časového rozdelenia prevádzky - slabá, stredná a silná vyjadrené v Sk/min*

ukončenie	prevádzka	1.8. 2006	1.10. 2006	17.8. 2007	29.10. 2007	15.8. 2008	23.12. 2008	13.09. 2009	1.01. 2010
na miestnej úrovni	slabá	0,08	0,07	0,07	0,09	0,0248	0,0501	0,0501	0,0501
	stredná	0,33	0,22	0,21	0,1	0,1028	0,1028	0,1028	0,1028
	silná	0,51	0,44	0,41	0,26	0,2487	0,2582	0,2582	0,2582
cez jeden tranzit	slabá	0,12	0,1	0,08	0,14	0,0378	0,0764	0,0749	0,0749
	stredná	0,5	0,29	0,26	0,16	0,1567	0,1567	0,1567	0,1567
	silná	0,75	0,57	0,51	0,4	0,3792	0,3936	0,3858	0,3858
cez dva tranzity	slabá	0,18	0,13	0,11	0,21	0,0521	0,1053	0,0965	0,0965
	stredná	0,72	0,39	0,34	0,23	0,2174	0,2324	0,2324	0,2324
	silná	1,09	0,77	0,68	0,59	0,5224	0,5422	0,4969	0,4969

V tab. č. 1 je prehľad poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. prichádzajúcich zo siete ostatných podnikov. Začiatkom júla 2008 Rada Európskej únie na

úrovni ministrov financií členských štátov Európskej únie stanovila neodvolateľný prepočítavací koeficient medzi eurom a slovenskou korunou, tzv. konverzný kurz na úrovni 1 € = 30,1260 Sk a v súlade s predchádzajúcim rozhodnutím Rady, Slovenská republika sa dňom 1.01.2009 stala súčasťou eurozóny, ktorá používa spoločnú menu euro. V tab. č. 2 sú uvedené poplatky za ukončovanie volania kvôli vzájomnej porovnateľnosti aj v Sk a už platnej mene - v eurocentoch/min.

Tab. č. 2 Výška poplatkov v sieti významného podniku – spoločnosti ST, a.s. v silnej prevádzke v Sk/min a eurocentoch/min

	Referenčná ponuka			
	k 1.01.2009		k 1.01.2010	
	Ukončovanie volania Sk/min	Ukončovanie volania €-cent/min	Ukončovanie volania Sk/min	Ukončovanie volania €-cent/min
Miestna cena	0,2582	0,86	0,2582	0,86
Cena za jeden tranzit	0,3936	1,31	0,3858	1,28
Cena za dva tranzity	0,5422	1,73	0,4969	1,65

Ako ukazuje tab. č. 2 poplatky za ukončovanie volaní v sieti spoločnosti ST, a.s. sa za obdobie posledného roka mierne znížili – v priemere okolo 5 %. Od vydania prvej referenčnej ponuky na prepojenie siete spoločnosti ST, a.s. sa poplatky znížili výraznejšie, v priemere o polovicu.

Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. je rozdielna v závislosti od rozdelenia prevádzky na jednotlivé časové okná. Tieto sa v referenčnej ponuke spoločnosti ST, a.s. postupne menili a rozdelenie prevádzky spoločnosti ST, a.s. je v súčasnosti rozdelené do troch časových pásiem, ktoré je nasledovné

Silná: pracovné dni 7,00 - 18,59,59
 Stredná: víkendy 11,00 - 20,59,59
 Slabá: pracovné dni 19,00 - 6,59,59
 víkendy 21,00 - 10,59,59

Rozdelenie prevádzky ostatných podnikov je rozčlenené individuálne. Zmeny rozdelenia prevádzky neboli časté, niektoré podniky v sledovanom období zmenili jej rozdelenie, ale väčšina podnikov mala počas celého analyzovaného obdobia nezmenené časové rozdelenie prevádzky. Okrem toho sa väčšina podnikov pri ukončovaní volania zo siete spoločnosti ST, a.s. prispôsobila rozdeleniu prevádzky na tri časové pásma spoločnosti ST, a.s. Alternatívni operátori vzájomne medzi sebou rozdeľujú prevádzku len na dve časové pásma - na silnú a slabú prevádzku. Jediná spoločnosť Orange Slovensko, a.s. nerozlišuje prevádzku podľa časových okien.

Následne úrad zisťoval, aké sú prepojovacie poplatky (v eurocentoch za minútu) pri ukončovaní volania v sieti jednotlivých podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v pevnom mieste zo siete spoločnosti ST, a.s. a výška týchto poplatkov k 1.01.2010 je uvedená v tab. č. 3

Tab. č. 3 *Prepojovacie poplatky ostatných podnikov poskytujúcich službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste účtované za ukončovanie volania zo siete významného podniku- spoločnosti ST, a.s. (v eurocentoch/min)*

	Dial Telecom	Antik	GTS	Orange	Swan	ŽT	Trnavatel	UPC	Slovanet
<i>Silná prevádzka</i>	1,13	1,31	1,18	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18

Úroveň poplatkov ostatných podnikov bola dohodnutá individuálne na komerčnej báze. Väčšina alternatívnych operátorov (šesť podnikov) účtuje spoločnosti ST, a.s. za ukončovanie volania vo svojej sieti poplatky v rovnakej výške (1,18 €cent/min), pričom za ukončovanie volania v sieti spoločnosti ST, a.s. platia ostatní alternatívni operátori k 1.01.2010 poplatok 1,28 €cent/min v silnej prevádzke. V predchádzajúcom období bol tento rozdiel v poplatkoch podstatne vyšší. Alternatívni operátori v zásade veľmi neupravovali prepojovacie poplatky vzájomne medzi sebou vzhľadom na malý objem prevádzky a vzájomne porovnateľný objem ukončených volaní. Vzhľadom na to, že všetky uvedené podniky sú prepojené so sieťou spoločnosti ST, a.s., majú možnosť ukončovať volania v sieťach tretích strán prostredníctvom služby tranzitu volaní do sietí tretích strán poskytovanej spoločnosťou ST, a.s. a preto priame prepojenie medzi sieťami dvoch alternatívnych operátorov má ekonomický význam vtedy, ak je cena zaň nižšia, ako cena za služby tranzitu volaní do sietí tretích strán poskytovaná spoločnosťou ST, a.s.

Tab. č. 4 *Poplatky účtované medzi podnikmi poskytujúcimi službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom mieste pri ukončovaní volania v silnej prevádzke k 1.01.2008, 2009 a 2010 (v eurocentoch/min)*

<i>ukončovanie v sieti→</i>		Antik	Dial Telecom	GTS	Orange	Swan	ŽSR-ŽT	Trnavatel	UPC Ba	Slovanet
ST	2008	1,327	1,14	1,144	2,29	1,15	1,43	1,14	1,14	1,31
	2009	1,31	1,13	1,13	1,99	1,13	1,18	1,14	1,14	1,13
	2010	1,31	1,13	1,13	1,69	1,18	1,18	1,18	1,18	1,18
Antik	2008		x	X	x	x	x	x	x	x
	2009	X								
	2010									
Dial Telec	2008	X		2,656/1,66	2,29		2,71		2,32	3,32
	2009		X	2,656/1,66	1,99		2,71		1,66	3,32
	2010			1,2	1,69		2,71		1,20	1,20
GTS	2008	X	2,656/1,66		2,29	x	2,16	x	X	2,324
	2009		2,656/1,66	X	1,99		2,16		X	2,324
	2010		1,2*		1,69		2,16		1,20**	2,324
Orange	2008	X	2,29	2,29		2,29	2,29	x	x	2,29
	2009		1,99	1,99	X	1,99	1,99			1,99
	2010		1,69	1,69		1,69	1,69			1,69
Swan	2008	X	x	x	2,29		X	x	x	3,32
	2009				1,99	X				3,32
	2010				1,69					3,32
ŽSR-ŽT	2008	X	2,71	2,16	2,29	x		x	x	2,16
	2009		2,71	2,16	1,99		X			2,16
	2010		2,71	2,16	1,69					2,16
Trnavatel	2008	X	x	x	x	x	X		x	x
	2009							X		
	2010									
UPC Ba	2008	X	2,32	X	x	x	X	x		x
	2009		1,66	X					X	
	2010		1,20	1,20**						
Slovanet	2008	X	3,32	2,324	2,29	3,32	2,16	x	x	
	2009		3,32	2,324	1,99	3,32	2,16			X
	2010		1,20	2,324	1,69	3,32	2,16			

*údaj je za spoločnosť eTel, ktorú odkúpila spoločnosť Dial Telecom, a.s.

**spoločnosť GTS Slovakia, a.s. podpísala zmluvu s UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

Výška poplatkov účtovaná medzi všetkými podnikmi navzájom za ukončovanie volania v silnej prevádzke platná k 1.01.2008, 2009 a 2010 je uvedená v tabuľke č. 4. Výška poplatkov za ukončovanie volania v sieti alternatívnych operátorov nepodlieha cenovej regulácii, nakoľko po prvom kole analýzy bola len spoločnosť ST, a.s. určená za podnik s významným postavením na veľkoobchodnom trhu č. 2 a len tejto bola uložená povinnosť nákladovej orientácie cien.

Poplatky alternatívnych operátorov sú dohodnuté dvojstranne. Výška týchto poplatkov nie je teda regulovaná úradom, jej výška závisí od obchodnej dohody medzi jednotlivými podnikmi. Výška poplatkov je symetrická vždy len medzi dvomi alternatívnymi operátormi vzájomne (okrem poplatkov so spoločnosťou ST, a.s.). Výška poplatkov medzi alternatívnymi operátormi sa v zásade veľmi nemenila.

Výška ukončovacích poplatkov je určujúca pri stanovení maloobchodnej ceny, ktorú každý jednotlivý podnik účtuje svojim zákazníkom. Maloobchodná cena v sebe zahŕňa veľkoobchodné vstupné ceny, t. z. cenu za origináciu a termináciu volania, náklady na poskytovanie služby a primeraný zisk. Úrad pravidelne sleduje maloobchodné ceny a cenníky uverejňuje na svojej verejne dostupnej internetovej stránke. Za obdobie posledných dvoch rokov sa maloobchodné ceny výrazne nemenili. Väčšina podnikov účtuje rozdielne maloobchodné ceny pre bytových a nebytových zákazníkov. Len spoločnosť Orange Slovensko, a.s. ponúka pre svojich bytových a nebytových zákazníkov maloobchodné služby v inom členení (rovnaká cena do všetkých sprístupnených pevných sietí). Všetky maloobchodné ceny miestnych hovorov v silnej prevádzke pre bytových zákazníkov sa pohybovali v priemere okolo 6,4 eurocenta/min, priemer medzimestských hovorov sa pohyboval okolo 10,2 eurocentov/min. Priemerné maloobchodné ceny pre bytových zákazníkov v slabej prevádzke pre miestne hovory sa pohybovali okolo 5,4 eurocenta/min, pre medzimestské hovory okolo 6,1 eurocenta/min.

Súčasný stav na súvisiacom maloobchodnom trhu volaní do verejných telefónnych sietí v pevnom umiestnení je v plnom rozsahu ovplyvnený referenčnou ponukou spoločnosti ST, a.s.

Každý jednotlivý podnik poskytujúci služby ukončovania volania vo vlastnej sieti je poskytovateľom služby na veľkoobchodnom trhu č. 2. Každý si za ukončovanie volania vo svojej sieti účtuje poplatky v určitej výške, konkurencia v jeho sieti pri ukončovaní volania neexistuje. Každý jednotlivý podnik má 100 % trhovú podiel vo svojej vlastnej (individuálnej) verejnej telefónnej sieti a je preto podnikom s významným postavením na tomto relevantnom trhu.

III. Záver

III.1 Závery opakovanej analýzy veľkoobchodného relevantného trhu č. 2

Na základe posúdenia kritérií podľa § 16 ods. 4 zákona úrad dospel k týmto záverom:

1. Službu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovanú na pevnom mieste môže poskytovať výhradne iba ten podnik, do siete ktorého je pripojený volaný účastník. Každý podnik vo vzťahu k jeho veľkoobchodnej ponuke ukončovania volania v jeho vlastnej sieti má 100 % podiel na trhu a vzhľadom na nezastupiteľnosť tejto ponuky mu nemôže konkurovať na predmetnom relevantnom trhu žiaden iný podnik.
2. Každá individuálna sieť je unikátnou sieťou z pohľadu definície daného relevantného trhu.
3. Každá spoločnosť: spoločnosť ST, a.s., spoločnosť Dial Telecom, a.s., spoločnosť Antik Telecom, s.r.o., spoločnosť GTS Slovakia, a.s., spoločnosť Orange Slovensko, a.s., spoločnosť Slovanet, a.s., spoločnosť Swan, a.s., spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z., spoločnosť Trnavatel, s.r.o. a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. má 100 % trhovú podiel vo vlastnej sieti a je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu č. 2.
4. Výraznými technologickými výhodami na území Slovenskej republiky disponujú dve spoločnosti a to spoločnosť ST, a.s. a Orange Slovensko, a.s., pričom obe majú takmer celoslovenské pokrytie.
5. Porovnaním vyjednávacjej sily všetkých podnikov pôsobiacich na veľkoobchodnom trhu č. 2 vzhľadom na počet aktívnych pripojení v pevnom umiestnení, objemu ukončených volaní a dosiahnutých výnosov z týchto volaní vo verejnej telefónnej sieti na pevnom mieste úrad dospel k záveru, že **spoločnosť ST, a.s. dosahovala** k 31.12.2009
 - a) 93 % trhovú podiel na celkovom počte aktívnych pripojení do siete v pevnom umiestnení,
 - b) 85 % trhovú podiel na celkovom objeme ukončených volaní,
 - c) 85 % trhovú podiel na výnosoch z celkových ukončených volaní.

Úrad do uvedených podielov zahrnul aj služby poskytované prostredníctvom GSM/UMTS siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s., ale toto sa v analyzovanom období na pozícii spoločnosti ST, a.s. neprejavilo.

6. Existuje potenciálna konkurencia pri poskytovaní služieb vo verejnej telefónnej sieti
7. Na veľkoobchodnom trhu č. 2 pôsobilo do konca roku 2009 10 podnikov.
8. Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivej verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t. z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov.

Každý trh pre ukončovanie volaní v jednotlivjej pevnej verejnej telefónnej sieti je monopolným trhom bez tendencie smerovania k efektívnej súťaži, t. z. že ani jeden podnik nemôže a ani nikdy nebude môcť ukončovať volania v inej sieti ako vo svojej vlastnej sieti bez prepojenia so sieťou alebo viacerými sieťami iných podnikov. Z výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 vyplynulo, že pozícia jednotlivých podnikov na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia je rozdielna a výraznú pozíciu má spoločnosť ST, a.s.

Ukončiť volanie môže len ten podnik, v ktorého sieti sa volané číslo nachádza. Z toho vyplýva, že každý podnik pôsobiaci na trhu ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach poskytovaných na pevnom mieste je podnikom s významným postavením.

Podmienky pre podnikanie musia byť primerané zistenému podielu jednotlivých podnikov v závislosti od ich pozície na veľkoobchodnom trhu č. 2. Úrad pri vyhodnotení kritéria vyjednávacia sila podnikov preukázateľne dospel k záveru, že existuje rozdiel medzi trhovou pozíciou spoločnosti ST, a.s. a trhovou pozíciou ostatných alternatívnych operátorov. Trhová pozícia spoločnosti ST, a.s. je neporovnateľne silnejšia v porovnaní s ostatnými alternatívnymi operátormi.

Na základe predloženej analýzy úrad dospel k záveru, že spoločnosť ST, a.s. pri ukončovaní volania si výraznú pozíciu naďalej udržiava. Trhová pozícia ostatných alternatívnych operátorov (vzhľadom na podiel účastníckych pripojení, celkový objem ukončených volaní ako aj výnosov z ukončených volaní) sa do konca roku 2009 mierne zvýšila. Alternatívni operátori naďalej uzatvárajú zmluvy o prepojení siete aj medzi sebou (koncom minulého roka spoločnosť GTS Slovakia, a.s. a UPC Broadband Slovakia, s.r.o.) Tieto zmluvy sú uzatvárané na komerčnej báze.

Úrad všetky podniky uvedené v analýze navrhuje určiť za významný podnik a navrhne im uloženie primeraných povinností. Postavenie všetkých alternatívnych operátorov resp. ich trhovú pozíciu súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby je preukázateľne slabšia, preto úrad nepovažuje za potrebné im uložiť povinnosť priamej cenovej regulácie. Úrad navrhuje, aby veľkoobchodné poplatky každého jednotlivého alternatívneho operátora neboli vyššie, ako bude výška týchto poplatkov spoločnosti ST, a.s.

Spoločnosť Orange Slovensko, a.s. začala od roku 2007 komerčne poskytovať optickú verejnú elektronickú komunikačnú sieť FTTH (dovtedy poskytovala služby len vo verejnej mobilnej telefónnej sieti) a začala poskytovať aj verejnú telefónnu službu, t.j. aj ukončovanie volania vo svojej optickej sieti. Od 1.7.2009 začala spoločnosť Orange Slovensko, a.s. poskytovať koncovým užívateľom hlasové služby rovnako v pevnom umiestnení aj prostredníctvom mobilnej verejnej elektronickej komunikačnej siete a to služby Domáca linka a Firemná linka.

Úrad vykonal analýzu zastupiteľnosti tak z hľadiska ponuky ako aj dopytu a dospel k záveru, že verejnú telefónnu službu poskytovanú mobilným operátorom prostredníctvom optickej a mobilnej siete na pevnom mieste pripojenia (pri dodržaní technických a technologických podmienok pre obmedzenie mobility koncového bodu) považuje za

zastupiteľnú k verejnej telefónnej službe prostredníctvom pevnej verejnej telefónnej siete. To znamená, že služba ukončovania volania v GSM/UMTS sieti pri volaní na zákaznícke čísla služieb Domáca linka a Firemná linka patrí na veľkoobchodný trh ukončovania volania v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s. tak isto, ako aj služba ukončovania volania prostredníctvom optickej siete pri volaní na zákaznícke čísla služby FiberTel.

Úrad v súlade s vecným vymedzením trhu zahrnul služby poskytované prostredníctvom Domácej linky a Firemnej linky do služieb poskytovaných na veľkoobchodnom trhu č. 2, údaje aktualizoval a analýza jednotlivých ukazovateľov je vykonaná na základe už aktualizovaných údajov.

Pri vyhodnotení kritéria súčasný stav súťaže úrad poukázal na závislosť medzi veľkoobchodnými cenami za ukončovanie volania a maloobchodnými cenami, ktoré sú vysoké a sú v neprospech koncového užívateľa. Táto závislosť však nie je priama a výšku maloobchodných cien výrazne ovplyvňuje situácia na maloobchodnom trhu, kde dochádza k poklesu pevných pripojení a rast maloobchodných cien by tento proces ešte urýchlil.

Trhová pozícia spoločnosti ST, a.s. je neporovnateľne vyššia v porovnaní s ostatnými poskytovateľmi služby ukončovania volania a bez priamej cenovej regulácie tejto spoločnosti by mohla spoločnosť ST, a.s. aj alternatívni operátori účtovať neprimerane vysoké ceny za ukončovanie volania, čo by sa v konečnom dôsledku prejavilo v neprospech koncového užívateľa.

Na základe predkladanej analýzy úrad dospel k záveru, že každá z vyššie uvedených spoločností je významným podnikom na veľkoobchodnom trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia vo svojej vlastnej verejnej telefónnej sieti, to znamená, že spoločnosť ST, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti ST, a.s., spoločnosť Antik, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Antik, s.r.o., spoločnosť Dial Telecom, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Dial Telecom, a.s., spoločnosť GTS Slovakia, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti GTS Slovakia, a.s., spoločnosť Orange Slovensko, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Orange Slovensko, a.s., spoločnosť Slovanet, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Slovanet, a.s., spoločnosť Swan, a.s. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Swan, a.s., spoločnosť ŽSR-ŽT, o.z. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti ŽSR-ŽT, o.z., spoločnosť Trnavatel, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti Trnavatel, s.r.o. a spoločnosť UPC Broadband Slovakia, s.r.o. je významným podnikom na trhu ukončovania volania v pevnom mieste pripojenia v sieti spoločnosti UPC Broadband Slovakia, s.r.o.

III.2 Návrh povinností podľa § 18 až 24 a § 27 zákona

III.2.1 Vyhodnotenie povinností, ktoré boli uložené rozhodnutiami úradu na základe záverov z prvého kola analýzy

Spoločnosti ST, a.s. ako významnému podniku boli prvostupňovým rozhodnutím č. 181/14/2005 zo dňa 24.02.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 uložené povinnosti podľa § 18 až 21 zákona a rozhodnutím č. 608/14/2005 z 9.08.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie podľa § 22 ods. 1 zákona.

Vyhodnotenie povinnosti transparentnosti

Úrad uložením povinnosti transparentnosti zabezpečil zverejnenie informácií z jednotlivých zmlúv o prepojení ako aj zverejnenie akéhokoľvek návrhu na zmenu zmluvných podmienok referenčnej ponuky na prepojenie najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na verejne dostupnej internetovej stránke významného podniku.

Transparentnosť bola základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminačného prístupu pri prepojení sietí voči jednotlivým podnikom. Zverejnenie referenčnej ponuky umožnilo, aby podniky pôsobiace na trhu verejnej telefónnej služby alebo podniky, ktoré mali záujem sa prepojiť so sieťou spoločnosti ST, a.s. z dôvodu poskytovania verejnej telefónnej služby mali možnosť získať základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v sieti spoločnosti ST, a.s. Spoločnosť ST, a.s. bola povinná (podľa úradom uloženou povinnosťou) zverejniť vyššie uvedené informácie do 60 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku na tomto relevantnom trhu a pri zmluvách o prepojení uzatvorených po dni právoplatnosti rozhodnutia do 15 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o prepojení. Plnenie tejto povinnosti zo strany spoločnosti ST, a.s. je priebežné.

Vyhodnotenie povinnosti nediskriminácie

Významnému podniku, spoločnosti ST, a.s. úrad uložil povinnosť nediskriminácie tak, aby uplatňovala voči ostatným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovala služby ostatným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využívala pre vlastnú potrebu, alebo ich poskytovala podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom majú právo spolurozhodovať. Cieľom uloženia tejto povinnosti je, aby významný podnik nemohol poskytovať službu ukončovania volania vo svojej sieti za odlišných technických a kvalitatívnych podmienok, prípadne aby nemohol účtovať rozdielne ceny za poskytovanie tej istej služby rôznym podnikom, čím by ich znevýhodnil oproti iným podnikom. Práve neuloženie povinnosti nediskriminácie by malo za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok, s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby, čiže znevýhodniť niektorého poskytovateľa verejnej telefónnej služby. V súlade s uloženou povinnosťou nediskriminácie spoločnosť ST, a.s. mala uplatňovať voči ostatným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať služby ostatným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou.

Vyhodnotenie povinnosti oddelenej evidencie

Spoločnosť ST, a.s. predložila a predkladá úradu v súlade s rozhodnutím úradu č. 62/01/2005 zo dňa 14.06.2005 v stanovenej lehote oddelenú evidenciu v súvislosti so službou ukončovania volaní vo vlastnej verejnej telefónnej sieti podľa § 20 zákona a to tak, že oddelená evidencia spoločnosti ST, a.s. úradu poskytuje základné informácie o nákladoch, tržbách a vloženom kapitále vzťahujúcich sa k službe ukončovania volaní vo vlastnej verejnej telefónnej sieti zvlášť pre ukončovanie volania na miestnej úrovni, zvlášť pre ukončovanie volania cez jeden tranzit a zvlášť pre ukončovanie volania cez dva tranzity.

Vyhodnotenie povinnosti prístupu k sieťovým prostriedkom

Ďalšou uloženou povinnosťou bola povinnosť včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona. Spoločnosť ST, a.s. si počas analyzovaného obdobia plnila predmetnú povinnosť.

Úrad dodatočne, po vydaní rozhodnutia z 15. júla 2005, ktorým určil metódu kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku, prvostupňovým rozhodnutím č. 608/14/2005 z 9.08.2005 a po odvolaní druhostupňovým rozhodnutím č. 113/01/2005 z 20.12.2005 uložil spoločnosti ST, a.s., ako podniku s významným postavením aj povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie.

Vyhodnotenie povinnosti nákladovej orientácie a cenovej regulácie

Úrad uložil podľa § 22 ods. 1 zákona spoločnosti ST, a.s. povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie. Spoločnosť ST, a.s. bola povinná stanoviť ceny za ukončovanie volaní vo svojej sieti tak, aby tieto obsahovali iba náklady spojené s poskytovaním prepojenia podľa úradom určenej metódy kalkulácie cien. Metóda kalkulácie cien bola úradom vydaná rozhodnutím zo dňa 15. júla 2005 a uverejnená vo vestníku úradu č. 5 zo dňa 1. augusta 2005. Úrad pri stanovení ceny za ukončovanie volaní rozhodol, že spoločnosť ST, a.s. bola povinná predložiť úradu výpočet ceny podľa jej vlastného a používaného modelu LRIC top-down a súčasne všetky vstupné informácie v členení na prevádzkové predpoklady, technické predpoklady a ekonomické predpoklady ako aj podrobný popis alokácie nákladov na službu ukončovania volaní vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov, nepriamych nákladov a ostatných spoločných resp. režijných nákladov. V rozhodnutí o metóde kalkulácie cien úrad ďalej uviedol, že do celkových nákladov na poskytovanie služieb ukončovania volaní je podnik s významným postavením oprávnený započítať aj primeranú mieru návratnosti vloženého kapitálu alokovanú na služby ukončovania volaní.

Úrad porovnal a overil nákladový model LRIC top-down predložený podnikom s významným vplyvom s adaptabilným modelom nákladov LRAIC bottom-up vypracovaným nezávislou odborne spôsobilou osobou a dospel k záveru, že ceny, t.j. poplatky za ukončovanie volania (v SKK/1 min) vypočítané významným podnikom sú vysoké a teda nie sú nákladovo orientované. Úrad prvostupňovým rozhodnutím č. 105/14/2007 z 26. februára 2007, resp. po odvolaní spoločnosti ST, a.s. druhostupňovým rozhodnutím č. 78/01/2007 z 9.08.2007

stanovil maximálne ceny za ukončovanie volania v sieti významného podniku a to podľa miesta ukončovania na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dva tranzity a aj podľa prevádzky v členení na silnú slabú a strednú prevádzku. Poplatky za ukončovanie v sieti podniku s významným postavením boli znížené v priemere o polovicu. Spoločnosť ST, a.s. podala voči rozhodnutiu úradu žalobu na Najvyšší súd Slovenskej republiky a tento svojím rozsudkom zo dňa 9.12.2008 zrušil rozhodnutie úradu č. 105/14/2007 z 26.02.2007 a tiež rozhodnutie úradu č. 78/01/2007 z 9.08.2007. Napriek neplatnosti cenových rozhodnutí spoločnosť ST, a.s. neprekročila maximálne poplatky za ukončovanie volania, ktoré boli pôvodne stanovené úradom.

III.2.2 Návrh povinnosti pre všetky podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu č. 2

Na základe výsledkov opakovanej analýzy veľkoobchodného trhu č. 2 úrad navrhuje uložiť **podnikom s významným postavením pri poskytovaní služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach na pevnom mieste** nasledujúce povinnosti:

- a) povinnosť transparentnosti prístupu podľa § 18 zákona. Významný podnik je povinný:
 - I. zverejniť referenčnú ponuku na prepojenie, ktorá musí obsahovať všetky špecifické informácie, najmä účtovné informácie, technické špecifikácie, vlastnosti siete, zmluvné podmienky dodávania a používania služby ukončovania volania vrátane cien za ukončovanie volaní na svojej verejne dostupnej internetovej stránke najneskôr do 60 dní od právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností. Úrad je oprávnený na uplatnenie povinností vyplývajúcich zo zákona uložiť významnému podniku zmeny referenčnej ponuky. Podnik je povinný predložiť úradu na zverejnenie upravenú referenčnú ponuku do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vydaného úradom.
 - II. zverejniť akýkoľvek návrh na zmenu zmluvných podmienok referenčnej ponuky na prepojenie, ktorý bude mať vplyv na podniky definované v § 4 ods. 8 zákona najneskôr 45 dní pred zamýšľanou zmenou na svojej verejne dostupnej internetovej stránke a predložiť ju úradu,
 - III. zverejniť do 45 dní odo dňa uzatvorenia zmluvy o prepojení na svojej verejne dostupnej internetovej stránke informácie z jednotlivých zmlúv o prepojení uzatvorených po dni právoplatnosti rozhodnutia o určení významného podniku a uložení povinností týkajúce sa prepojenia siete na službu ukončovania volania (vrátane účtovných informácií, technických špecifikácií, vlastností siete, zmluvných podmienok dodávania a používania služby ukončovania volania vrátane cien za ukončovanie volania).

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnostiam: ST, a.s., Antik Telecom, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.

- b) povinnosť nediskriminácie prístupu podľa § 19 ods. 1 a ods. 2 zákona. Významný podnik je povinný uplatňovať pri poskytovaní služby ukončovania volania vo svojej

verejnej telefónnej sieti poskytovanej na pevnom mieste voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať.

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnostiam: ST, a.s., Antik Telecom, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.

c) povinnosť prístupu k určitým sieťovým prostriedkom podľa § 21 zákona. Významný podnik je povinný včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí a :

- I. viesť rokovania v dobrej viere s inými podnikmi žiadajúcimi o prepojenie siete,
- II. umožniť spoločné využívanie infraštruktúry vrátane stavieb, priestorov a častí vedení,
- III. prepojiť siete alebo sieťové prostriedky.

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnostiam: ST, a.s., Antik Telecom, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.

d) povinnosť viesť oddelenú evidenciu podľa § 20 ods. 1 zákona. Významný podnik je povinný viesť oddelenú evidenciu tak, aby táto poskytla úradu objektívne a prehľadné informácie o štruktúre a výške nákladov, výnosov a vloženého kapitálu, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončovania volania v sieti významného podniku. Náklady, výnosy a objem vloženého kapitálu na službu ukončovania volania v sieti významného podniku musia vychádzať z účtovnej závierky významného podniku overenej audítorom. Pri alokácii nákladov na službu ukončovania volania sa vychádza z princípu nákladovej príčinnosti, to znamená, že do nákladov na konkrétnu službu sa započítajú iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Náklady teda budú priradené metódou ABC (activity based costing). Informácie o nákladoch, výnosoch a vloženom kapitále týkajúce sa daného účtovného obdobia spolu s podrobným popisom alokácie nákladov vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na službu ukončovania volania), nepriamych nákladov súvisiacich so službou ukončovania volania (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia so službou ukončovania volania) a ostatných spoločných resp. režijných nákladov (náklady, ktoré nie je možné alokovať na službu ukončovania volania, avšak sú z hľadiska fungovania podniku nevyhnutné) je významný podnik povinný podľa § 20 ods. 2 zákona predložiť úradu vždy najneskôr do 30.06. nasledujúceho roka.

Túto povinnosť navrhuje uložiť spoločnosti: ST, a.s.

- e) povinnosť nákladovej orientácie a cenovej regulácie podľa § 22 zákona. Významný podnik je povinný stanoviť ceny za ukončovanie volania vo verejnej telefónnej sieti tak,
- I. aby tieto obsahovali iba náklady spojené s prepojením jednej priemernej minúty volania ukončeného v sieti významného podniku v hlavnej prevádzkovej hodine a to zvlášť na miestnej úrovni a zvlášť cez jeden tranzit a aby do týchto cien boli započítané iba náklady na tie prvky siete, ktoré sú citlivé na prevádzku siete a dimenzované podľa prevádzky siete významného podniku. Významný podnik je povinný použiť pri kalkulácii cien za poskytovanie služby ukončovania volania vo svojej sieti adaptabilný nákladový model FL LRAIC bottom-up. Návrh rozhodnutia, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania bol predložený úradom do národných konzultácií a po vyhodnotení pripomienok z národných konzultácií bude notifikovaný do EK. Po ukončení celého konzultačného procesu bude metóda vydaná samostatným rozhodnutím úradu a uverejnená vo Vestníku úradu.

*Túto povinnosť navrhuje úrad uložiť spoločnosti: **ST, a.s.***

- II. aby cena za ukončovanie volania v individuálnej verejnej telefónnej sieti neprekročila cenu za ukončovanie volania, ktorá bude určená spoločnosťou ST, a.s. podľa bodu e) ods. I.

*Túto povinnosť navrhuje úrad uložiť spoločnostiam: **Antik Telecom, s.r.o., Dial Telecom, a.s., GTS Slovakia, a.s., Orange Slovensko, a.s., Slovanet, a.s., Swan, a.s., Trnavatel, s.r.o., UPC Broadband Slovakia, s.r.o., ŽSR-ŽT, o.z.***

III.2.3 Odôvodnenie navrhovaných povinností

Uloženie navrhovaných povinností považuje úrad pre podniky s významným vplyvom na trhu za postačujúce a primerané problému, odôvodnené a potrebné pre presadzovanie záujmov koncových užívateľov. Nakoľko trhový podiel všetkých ostatných podnikov – alternatívnych operátorov na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby bol do konca roku 2009 v porovnaní s podielom spoločnosti ST, a.s. (vypočítaný podľa počtu pripojených účastníkov, celkového objemu ukončených volaní, ako aj výnosov z ukončených volaní) nevýznamný, preto úrad navrhol uložiť rozdielne povinnosti pre ostatné podniky a pre spoločnosť ST, a.s.

Uložením povinnosti transparentnosti chce úrad zabezpečiť zverejňovanie referenčných ponúk na prepojenie, návrhov na zmenu zmluvných podmienok referenčných ponúk na prepojenie. Ak úrad uloží zmenu referenčnej ponuky na prepojenie, tak aj zverejňovanie upravených referenčných ponúk na prepojenie, ako aj informácie z uzavretých zmlúv o prepojení týkajúce sa technickej špecifikácie, vlastností sietí, zmluvných podmienok

prepojenia, rozsahu služieb prepojených volaní vo svojej sieti, čiže informácie súvisiace s poskytovaním služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom mieste, vrátane cien za tieto služby. Zverejňovanie vyššie špecifikovaných informácií umožní, aby podniky pôsobiace na veľkoobchodnom trhu č. 2 alebo podniky, ktoré majú záujem prepojiť sa so sieťou ľubovoľného podniku, získali základné informácie o podmienkach poskytovania služby ukončovania volania v sieti každého podniku v pevnom mieste.

Transparentnosť prepojenia je základným predpokladom pre zabezpečenie nediskriminácie prepojenia. Základným princípom nediskriminácie je, že každý podnik s významným postavením je povinný uplatňovať voči iným podnikom porovnateľné podmienky za porovnateľných okolností a poskytovať informácie a služby iným podnikom za rovnakých podmienok a s rovnakou kvalitou, ako keby ich využíval pre vlastnú potrebu alebo ich poskytoval podniku v postavení ovládanej osoby alebo podniku, v ktorom má právo spolurozhodovať. Neuloženie povinnosti nediskriminácie by mohlo mať za následok možnosť uplatňovania diskriminačných podmienok s cieľom vylúčiť alebo obmedziť súťaž. Úrad zastáva názor, že veľkoobchodné ukončovanie volaní by mali podniky s významným postavením poskytovať tak fixným ako aj mobilným operátorom za rovnakých podmienok, vrátane ceny. Uloženie transparentnosti a následnej nediskriminácie je účinným nástrojom na zabezpečenie rovnakých podmienok pri poskytovaní tých istých služieb. Podľa zákona je úrad tzv. sektorový regulátor a jeho úlohou je rozhodovať ex ante, t.j. povinnosťou úradu je určiť rámec a konkrétne pravidlá budúceho správania sa podnikateľov. Úrad navrhuje uložiť povinnosť nediskriminácie všetkým podnikom s významným postavením na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2.

Rovnako úrad postupoval aj pri návrhu uloženia povinnosti včas a za primeraných a objektívnych podmienok splniť odôvodnenú a opodstatnenú žiadosť o používanie určitých prvkov siete a pridružených prostriedkov a o prepojenie sietí podľa § 21 zákona. Plnenie tejto povinnosti je základným predpokladom pre zriadenie úspešného prepojenia sietí, ktoré je kľúčové pre umožnenie pôsobenia ostatným podnikom na trhu poskytovania hlasových volaní do sietí v pevnom umiestnení. Absencia tejto povinnosti by mohla dočasne či trvale úplne vylúčiť súťaž na súvisiacom maloobchodnom trhu poskytovaní verejnej telefónnej služby prostredníctvom verejnej telefónnej siete a spôsobiť škody nie len niektorým podnikom, ale hlavne koncovým užívateľom.

S uložením povinnosti cenovej regulácie a povinnosti nákladovej orientácie súvisí aj uloženie povinnosti viesť oddelenú evidenciu za účelom informácií o štruktúre nákladov, výnosov a vloženom kapitále, ktoré súvisia s poskytovaním služby ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení významného podniku. Úrad navrhuje vedenie oddelenej evidencie len spoločnosti ST, a.s., pretože len táto bude povinná stanoviť ceny za ukončovanie volania tak, aby obsahovali iba náklady spojené s prepojením jednej priemernej minúty volania ukončeného v jej sieti v hlavnej prevádzkovej hodine a to zvlášť na miestnej úrovni a zvlášť cez jeden tranzit. Pre ostatné podniky úrad nenavrhuje povinnosť oddelenej evidencie, pretože ich úrad nechce nadmerne zaťažovať. Úrad navrhuje uložiť maximálne ceny všetkým ostatným významným podnikom na predmetnom trhu na úrovni ceny, ktorá bude určená spoločnosti ST, a.s. cenovým rozhodnutím úradu.

Všetky navrhované povinnosti vychádzajú zo zisteného stavu na trhu, sú efektívne, primerané účelu a princípom regulácie, slúžia na podporu vnútorného trhu a podporujú záujmy

koncových užívateľov. Úrad navrhuje uložiť tieto povinnosti podľa zákona z dôvodu, aby na súvisiacom maloobchodnom trhu verejnej telefónnej služby v pevnom mieste pripojenia boli na trhu vytvorené podmienky pre vznik konkurenčného prostredia a na skutočnú podporu súťaže na tomto trhu a na vytvorenie priestoru na znižovanie maloobchodných cien. Ukladanie povinností má za cieľ vytvorenie otvorenej a funkčnej súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste, vznik efektívnej konkurencie na týchto maloobchodných trhoch, ako aj potlačenie protisúťažného správania sa podnikov. Úrad pokladá uloženie týchto povinností za odôvodnené a primerané stavu súťaže na súvisiacom maloobchodnom trhu hlasových volaní na pevnom mieste a na riešenie potenciálnych súťažných trhových problémov. Ide o povinnosti, ktoré naplňajú v súlade s regulačným rámcom účel ex ante regulácie a odrážajú skutočný stav na danom trhu. Uloženie všetkých navrhovaných povinností je v súlade so stavom súťaže na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Úrad pri vypracovaní analýzy veľkoobchodného relevantnom trhu č. 2 uviedol len informácie, ktoré nie sú predmetom obchodného tajomstva.

V Bratislave dňa 23. júla 2010

Ing. Jana Kopečná
riaditeľka odboru ekonomickej regulácie